

CORREO
Argentino
Central
(B. A.)
FRANQUEO PAGADO
Concesión Nro. 1585
TARIFA REDUCIDA
Concesión Nro. 216

SEMANARIO LITUANO, FUNDADO EN 1927.
DIRECCIÓN, REDACCIÓN Y ADMINISTRACIÓN:
Avenida Boedo 737, Buenos Aires

DIRECCIÓN POSTAL: Casilla de Correo 303, Bs. Aires

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

"LA VOZ DE LOS LITUANOS EN LA ARGENTINA"

ATSKIRO NUMERIO KAINA 50 cent.
PRENUMERATA: Argentinoje ir Pietų Amerikoje 10 pe-
zų metams; 6 pesai pusemetiui.
UŽSIENIN kitur 20 argentinų pesų arba 3 am. dol.
ADRESO pakeltimas veltui. RAŠTUS ir prenumeras
siųsti:
Casilla de Correo 303, Bs. Aires
ASMENIAKAI KREIPTIS:
Avenida Boedo 737, Buenos Aires

Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 243259

Nr. 876.

BS. AIRES, KETVIRTADIENIS, BALANDIS-ABRIL 14 d. 1949 M.

METAI (AÑO) XXI

LA COLECTIVIDAD LITUANA Y LA NUEVA CONSTITUCIÓN.

Con motivo de la jura de la nueva Constitución por parte del presidente de la República, general Juan Domingo Perón y de las altas autoridades de la Nación, el Centro Pro Liberación de Lituania ha hecho llegar al jefe del Poder Ejecutivo, general Juan Perón, un más ferviente y sincero saludo, al mismo tiempo que su promesa de acatar fielmente la nueva Carta Magna, de esta Patria, que la colectividad lituana considera su segunda patria, por haber formado en ella sus hogares y por ser la de sus hijos.

El Centro Pro Liberación de Lituania, expresa más adelante que, "frente a los derechos que proclama la nueva Constitución y que se deben en gran parte al presidente Perón y a su Señora esposa, cabe recordar que hay pueblos oprimidos como los pueblos bálticos, Estonia, Letonia y Lituania, que sufren los "horrores y persecuciones de un régimen totalitario, completamente ajenos a sus deseos de libertad, a su religión católica y opuesto a los más elementales derechos humanos", y a favor de los cuales, cree el Centro, que la Argentina debe alzar su voz, ya sea en el seno de las Naciones Unidas, y en cualquier otra conferencia internacional de las que forma parte.

Finalmente el Centro Pro Liberación de Lituania pide que se interceda en favor de los desplazados de las naciones bálticas, para que, en vez de marchar hacia Siberia, vengan a este "suelo argentino, oasis de paz y de trabajo".

Los pueblos bálticos — lituanos, letones y estonios — no son eslavos; su idioma, religión, raza y cultura es diferente a los rusos y no tiene nada que ver con "panslavismo". Únicamente algunos traidores a nuestra nacionalidad están colaborando con los ocupantes de Lituania y otros países bálticos.

En la Argentina existe una opinión errónea acerca de los refugiados de las zonas de influencia rusa. En realidad todos los refugiados conocen a la esclavitud que imponen los ocupantes y son fervientes adversarios al comunismo.

Los inmigrantes bálticos, radicados en la Argentina, en su mayoría son agricultores, obreros, mecánicos y técnicos profesionales. Mayoría de ellos han perdido a los suyos que no lograron escapar de su tierra natal y se quedaron detrás de la cortina de hierro. En sus tierras han sido establecidos los "kolchozes" — estancias de estado soviético, con los mandarineros enviados desde Asia y nuestros campeones han sido desterrados hacia Siberia, a los campos de los trabajos forzados. Tal sistema se utiliza por los ocupantes a rusificar a los Estados bálticos. Los que lograron salvarse y se encuentran en la Europa Occidental, buscan refugio con los suyos radicados en las repúblicas americanas, para trabajar y renacer de nuevo.

Los refugiados bálticos tienen gran esperanza en la nueva Constitución y en el humanismo tradicional argentino.

— "NEW YORK TIMES" 5. 4. 49. rašo, kad einant popierio kontrolės taisyklėmis Buenos Aires mieste vyriausybės organai konfiskavo 13.000 tonų laikraštinio popierio „La Nación“ ir „La Prensa“ spaustuvėse.

— ARGENTINOS komunistų partijos centre, gatvėje Viamonte, Buenos Aires 3. 4. 49 neįsimoni asmenys nušovė ten buvusius du žmones, kurių vienas buvo sargas.

— GRAIKIJOS kalnuose Gramos vyksta valdžios kariuomenės susirėmimai su partizanais.

— KINijoje tebeina taikos derybos tarpe vyriausybės ir komunistų.

— BUENOS AIRES mieste 6. 4. 49 suimta keliolika telefonų stočių tarnautojų-komunistų.

Visi Ateiviai Privalo Gauti Argentinos Cedulas

Velykų rytas Lietuvos bažnytkaimyje. — (Teleforo Valiaus medžio raizynys).

KANADOJ SUIMTAS KOMUNISTŲ VADAS

Kovo 3. 1. 1949 Montrealyje buvo suimtas komunistų vadas, Gul Caron, už tai, kad uždraudus „taikos“ mitingą, jis kurstė nepaisyt draudimo.

Taipgi suimta keliolika paskui jį sekusių asmenų.

— VASINGTONAS protestuoja prieš Pragos vyriausybę dėl įkalinimo desimčiai metų JAV kareivio G. R. Jones ir dvylikai metų kito JAV kareivio, C. R. Hill, be gynėjų apkaltintų „šnipinėjime“.

— NORVEGIJOS plaukiojanti fabrikai šiemet pagamins 1.000.000 statinių banginių aliejaus. Banginių medžioklės sezonas baigėsi kovo 26.

— VOKIETIJOS USA zonos septyniolikoje miestų, 6. 4. 49 įvyko JAV karo pajėgų demonstracijos.

JUSTAS PALECKIS ESĄS SUIMTAS.

Londono P. I. telegrafo agentūra gavusi žinių, kad suimtas Justas Paleckis ir Kirchenšteinas, tarybinės Lietuvos ir Latvijos „prezidentai“.

Esą suimamas turįs ryšio su Molotovo ir Mykojano pašalinimu ir Višinskio su Menšikovu paskyrimu, nes senieji ministrai bandė tartis su Vakarais, o Rusija norinti karo, kurio dėka pralobsta.

Maskva nepatvirtina ir neneigia lietuviško ir latviško „Quislingų“ suėmimo. Vienok, jeigu jie dar ir nebūtų suimti, tai jų „laisvė“ lygi Kremliaus kalinių laisvei.

JUSTAS PALECKIS, Liet. T. S. R. „prezidentas“, apie kurio suėmimą praneša P. I. telegrafo agentūra. Esą jis tapo suimtas tuoj po Molotovo ir Mikojano pašalinimo Maskvoje.

ŠIAURĖS ATLANTO SUTARTIS JAU PASIRASŲTA.

Balandžio 4, 1949 Vašingtone tapo pasirašyta „Šiaurės Atlanto sutartis“ tarp šių dvyliko valstybių: Anglijos, Amerikos Jungtinių Valstybių, Belgijos, Kanados, Danijos, Islandijos, Prancūzijos, Italijos, Liuksemburgo, Olandijos, Norvegijos ir Portugalijos.

Kaip Vokietijos naciams nepatikdavo kitų šalių tarpusavio susitarimas, taip dabar Rusijos bolševikiškai diktatūrai nepatinka, kad demokratinis pasaulis susikabėjo ir susitarė saugoti taiką ir bendrai gintis, jeigu sovietiški okupantai nesiliaus linijė į svetimas šalis.

PAVERGEJAI BIJO ATLANTO SUTARTIES

Kad užkirsti kelią tolimesniam rusų imitavimui hitlerinės Vokietijos, demokratinis pasaulis sudarė šiaurės Atlanto sutartį. Rusijos imperializmui baisiai nepatiko, kad pasaulis nori gintis nuo grobių. Kremlius įteikė protestus Amerikai, Anglijai, Prancūzijai, Belgijai, Olandijai, Liuksemburgui ir Kanadai, prisipažindamas, kad susitarimas apsigynimui nuo hitleriško tipo agresijos, dabar reikiama apsigynimą nuo Maskvos imperializmo.

SUOMIJOS VILKŲ MEDŽIOKLĖS ATGARSIAI.

Kovo pabaigoje Suomijos Laponijoje įvyko vilkų medžioklė. Maskvos „Izvestija“ dėl to parąsė platų straipsnį, vadindama tą medžioklę karo pratimais. Mat dalyvavo krašto apsaugos ministeris, Anglijos ir JAV stebėtojai, lėktuvai ir fotografai, o nušauta tik keturi vilkai...

— SOVIETŲ gen. V. I. Čukov pasiūstas „Berlyno frontan“, vieton maršalo Sokolovskio.

LENINO ORDENAI UŽ TARNYBĄ CARUI

Rusų ledlaužio „Jermak“ įgula, su kapitonu Michail Sorokin prysaky, 27.3.49 gavo Lenino vardo ordenus, to ledlaužio veikimo 50 metų sukakties proga...

Kaip žinoma, bolševikai terorizuoja Rusiją tik trisdešimt antri metai; taigi, Lenino ordenai tenka už tarnybą carui arti poros dešėty metų.

PASKUTINIAI ASADO PIETŲ SUSIVIENIJIME

Lietuvių Argentinoje įvyks sekmadienį, balandžio 24, 1949, lygiai 12 val., Av. Santa Fé 5215, Lanus Oeste — 4 de Junio. Pietums bilietus visos ir visi prašomi gauti iš anksto. Po bendrų paskutinių pietų, tęsis piknikas ir šokiai iki nakties. Savo atsilankymu palaikysite savisaipinę susivienijimo organizaciją. Visus kviečia: Rengėjai.

PAKEISTAS PROPAGANDOS VIRŠININKAS

Michail Suslov Sovietuose buvo tas pat, kas buvo Goebelsas Trečiajame Reiche. Vienok Suslovas prasitarė prieš „Tiesą“ ir „Raudonąją žvaigždę“, prasielkusias rusiško nacionalizmo linijai. Suslovo vieton paskirtas T. Ščepalov, „Pravdos“ redakcijos narys.

Bendrai, pastaruoju laiku Kremlius daro daugybę pakeitimų. Kai kuriems pakeitimams davė pamatą Paryžiuje išgarsėjusi Kravčenko byla ir tulų Sovietų valdininkų kontaktas su Vakarų pasauliu.

— SOVIETAİ ir jų kontroliuojamos valstybės atsaukė savo ambasadorius iš Jugoslavijos. Kremlius ruošia „pirtį“ prieš jo diktatūrą pasisaušusiam Titui. Esame trečio pasaulinio karo išvakarėse.

— RUSŲ ZONOJE, Vokietijoje, koncentracijų stovyklose daugiausia socialdemokratų. Su nacijs rusai puikiai sugyvena ir jų nesuiminėja, — rašo „Naujienu“ bendradarbis V. Esą tos stovyklose dabar daugiau žmonių kalinama, negu nacių valdymo laikais.

MASKVA PAKEITĖ APSAUGOS MARŠALUS.

Ginkluotų Sovietų pajėgų viršininkas, maršalas Nikolaj Bulgadin, tapo pašalintas. Jo vieton paskirtas maršalas A. M. Vasilevskis.

— BUENOS AIRES policija suėmė rusų gydytoją, Jan Matwejew, pas kurį rado Argentinos saugumo planus ir spekuliacinės medžiagos. Po susisūsimo Tito ir Stalino šalininkų turėjusi įvykti Slavų kongreso proga perėjta kovo mėnesį, daug kas paaiškino „veiklos“ Argentinoje.

— Dr. SHOSKES, žydų emigrantų remimo organizacijos atstovas atvyko į Buenos Aires, kad atidaryti duris Argentinoje žydams tremtiniams. Šis yra trečias jo vizitas iš Europos po karo.

ALBANIJĄ NAUDOS JUGOSLAVIJOS PUOLIMUI.

Nors Albanija turi draugingą sutartį su Jugoslavija, bet nuo Tito išmetimo iš Kominformo, toji sutartis nustojo reikšmės.

Albanijos premjerą gen. Enver Hoxą Maskva pasikvietė pasitarimui. Spėjama, kad Sovietai panaudos Albaniją Jugoslavijos puolimui.

— WINSTON CHURCHILL, kalbėdamas Bostone 31. 3. 49 pareiškė, kad valdanti Sovietus 14 asmenų dar daugiau blogo stengiasi padaryti pasauliui, negu padarė jiems kelių pramynusių Hitleris. Sulaužė visus susitarimus, rusai tebesmaugia Baltijos tautas.

— Dr. CHAIN WEIZMANN, Izraelio seimo išrinktas tos žydų respublikos prezidentu, yra gimęs Lietuvoje. Metelino, 1885 metais rašo „New York Times“.

(Dienraštis pažymi, kad tas tarp miškų esantis mažytis Lietuvos miestelis vadinasi Metele).

— ITALIJOS parlamentas 188 balsais prieš 112 ir 8 susilaikysiais patvirtino Italijos prisidėjimą prie antikomunistinio šiaurės Atlanto Pakto.

ANGEL GABRIEL BORLENGHI, Argentinos vidaus reikalų ministeris, kurio vadovaujamoji ministerija dabar turi begalos darbo su svetimauciu legalizavimu, einant naująja šalies Konstitucija.

KAS NETURI CEDULOS, PRIVALO EIT EMIGRACIJON.

Einant naująja Argentinos Konstitucija, visi Argentinoje gyvenantys šalių piliečiai privalo turėti „Cedula de Identidad“ (savo asmenybės įrodymo dokumentą, išduodamą policijos).

Kad ir prieš 50 metų atvykęs Argentinon svetimsalis, bet dar neįsisėmęs cedulos, privalo ją gauti dabar pat, išvengimui deportacijos. Skaitant nuo balandžio 1, 1949 bėgyje 180 dienų visi vyrai ir moterys privalo turėti cedulas, kurių gavimui reikia pristatyti savo pasą su Argentinos konsulo viza, gauta vykstant Argentinon. Neturint jų, privalo eiti į Dirección General de Migraciones ir įsimti atvažiavimo Argentinon įrodymą — Certificación de Llegada, su kuriuo bus galima gauti cedulą.

Turistai ir laikinai apsilankanti prekybos ar mokslo reikais asmenys taip pat privalo turėti savo asmenybės įrodančius dokumentus, vizuotus Argentinos konsulų užsieniose, kad juos galėtų parodyti kiekvienam pareikalavimui, su emigracijos kontrolės kotele, einant įstatymu 1162.

Be tų dokumentų darbdaviai neturės teisės priimti darban, nei viešbučiai nakvynėn, kaip kad jau seniai praktikuojama kitose šalyse.

Po kovo 13 dienos, šių, 1949 metų atvykę šalin svetimsaliai privalo išsūrupinti šios šalies pilietybę dviejų metų bėgyje. Pilietybės klausimas liečia tuos, kurie atvyko šalin po kovo 16, 1949, t. y. po to, kuomet valstybės prezidentas prisiekė naujai Konstitucijai.

ŽUVININKYSTĖS SVARBA ARGENTINOJE.

Argentinos vyriausybė įsteigė eks-

ninkystės mokyklas, pastatė šaldytuvus ir sargybos postus, tikslu pakelti žuvininkystės pramonę.

Dabartinio metu Argentinoje veikia 189 žūklės įmonės, kurios pernai sugavo 65 000 tonus žuvis.

Argentinos vandenyse gausu brangiųjų rūšių žuvų ir jūrų gyvulių, kaip banginiai, jūrų liūtai ir t. t. Vystomas įvairių rūšių vėžių eksportas.

Nepaisant to, kad Argentinos jūros, ežerai ir upės labai turtingos žuvis, jų gaudymas ir industrializavimas yra visiškai laisvas, dar labai mažai specialistų verčiasi žūkle: Rinkose trūksta rūkytos, konservuotos, džiovintos ir šūdytos žuvis. Fabrikai ima žuvis alieju ir tiek mažai šviežių žuvų pristato rinkon, kad žuvis kainą dažnai brangesnė už mėsą.

SLAVAI SMERKIA JŲ VARDŲ SĄJUNGĄ

Neprasidėjus ir mūstyms pasibaigus III Argentinos Slavų Sąjungos (Unión Eslava) kongresas, plačiai komentuojamas viso pasaulio spaudoje.

Argentinos lenkų sąjunga, kurion įeina visos didesnės jų organizacijos, paskelbė pranešimą, kad vadinamoji „Unión Eslava“ yra grynai Maskvos propagandos frankis ir čia jos vadovybėje sėdi net ir ne slavai. Įvairių slavų Balkanų tautų organizacijos taipgi smerkia jų vardu operuojančius Maskvos agentus.

DARBININKŲ VARDAI ARGENTINOS LAIVAMS.

Viešųjų Darbų Ministerija (MOP) 20. 3. 49 iškilmingai pavadino 1000 ton. naujai pastatytą laivą „Santiago Pallotta“ vardu. Pallotta prie laivų statybos dirba jau 31 metas, Isla Maciel. Naujas laivas pašventintas „šampanu ir viskuo“, dalyvaujant vyriausybės atstovams ir Pallotta darbo draugams: staliams, dažytojams, mekanikams.

Kas 20 dienų pagaminama po vieną laivą Aukštojos Paranos ir kitų Argentinos vandenų navigacijai.

PREZIDENTAS IR GEGUŽĖS PIRMOJI.

Pasaulinė proletariato solidarumo šventė, Gegužės Pirmoji, Argentinoje šiemet bus minima labai iškilmingai, kaip valstybinė šventė. Respublikos prezidentas, J. E. gen. Juan Domingo Perón ir jo žmona, ponia Maria Eva Duarte de Perón vadovaus darbo masių eisenai per Avenida de Mayo.

— ITALIJOJE 10. 4. 49 uždaryti Vengrijos konsulatai, o 15. 4. 49 uždaryti rusų konsulatai.

Europos Federacijos Kongresas

„A. L. BALSO“ BENDRADARBE ATSTOVAVO BALTIJOS
(Oro paštu „A. L. Balsui“)

TAUTŲ SPAUDAI

Jūsų korespondentai, pakeliami į Vokietiją, teko sustoti Briuselyje ir dalyvauti Europos Federacijos Tarybos tarptautiniame kongrese.

Šio judėjimo pradininkas, Churchill'is, kaip ir visi jo bendraminčiai ir talkininkai, matydami aiškiai, kad senoji Europos santvarka ir buvę tarpvalstybiniai santykiai yra ne tik atgyvenęs dalykas, bet ir, skaudžių atsiminimų bei pergyvenimų dėl, abiejų pasaulio karų, nebesugrąžinamai į praetį palydėtas, stengiasi ne tik tuos praeties reiškinius suprasti, bet ir surasti tuos būdus ir priemones, kuriomis galima būtų lengviau ir geriau nuolat Europą atstatyti. Viena pagrindinių sąlygų Europai atstatyti yra, jos vieningumas, bet jis nėra galimas tik panaikinus geležinę sieną, išlaisvinus visus Europos gyventojus iš tų varžtų, kurie dar laiko suvaržę didesnę Europos gyventojų dalį, suteikiant jiems teisę gyventi kur jie nori ir dirbti tai kas jų norima.

Šitokie du teigimai yra aiškiai suprantami visiems ir šviesiai ne tik Europos, bet ir viso pasaulio protai iešką priemonių, kuriomis tai būtų galima išgyvendinti ir vėl iš naujo įjungti Europos tautas į viso pasaulio ūkį bei kultūrinį gyvenimą.

Gražus Federacijos principų pritaikymas USA ir Argentinoje, ragina didžiuosius tarptautinės politikos vadovus Europoje eiti Federacijos link. Kol kas dar daromi tiksliai pirmieji bandymai ir primygtiniai pabrėžimai, kad tai išplaukia iš privios iniciatyvos.

Pasiekti rezultatai jau byloja, kad einama teisingu keliu. Pav., šitame kongrese dalyvavo aštuoniolikos tautų atstovai, jų tarpe ir Popiežiaus nuncijus Belgijai. Daugumoje tai buvo esą ar buvę ministrai, žymūs profesoriai, ir šiaip kuo nors pasižymėję asmenys. Tas teikė šitam suvažiavimui ypatingo orumo, ir kas nevisad tarptautiniuose suvažiavimuose pavyksta — darnumo. Tai buvo daugumoje žmonių, pažįstą gerai Europą ir jos padėti, gal todėl nebuvo per daug pasinaudota skambiais žodžiais, bet iškelta visa eilė labai svarbių ir realizuotinių sumanymų.

Vienas didžiulius nesusitarimų, žmogaus Teisėms ginti Tarptautinio Teismo steigimo projektas, kuris jau yra galutinai paruoštas ir reik tikėtis neužilgo bus įgyvendintas. Į jį galės kreiptis ne tik vyriausybės, bet juridiniai ir net fiziniai asmenys, bet žinoma tik piliečiai tų valstybių, kurių vyriausybės, dalyvaudamos šioje Federacijoje, tuo pačiu bus ir šio Teismo nariai.

Šitame sumanyme yra vienas nepaprastai džiuginantis momentas, tai moralinės atsparos ir pasipriešinimo visokiems žiaurumams viešas ir drąsus pareiškimas. Nors yra dar akiai uždaryta siena, bet moraliniam spaudimui didėjant budeliai kurie naikina lietuvių ar kitas tautas, šandien jau vargu ar yra tokie drąsūs kaip, kad jie buvo dar prieš porą metų.

Šito Teismo įsteigimas bus vienas tų didžiųjų kalvųjų, kurių Europa, o su ja ir visas pasaulis, iškels prieš tuos, kuriems nieko nėra švento.

Šalia šito didelio ir kol kas tik moralinio laimėjimo buvo nagrinėjama būsimos sufederalizuotos Europos konstrukcija.

Vienas pagrindinių rūpesčių, tai sienų panaikinimas, ta prasme, kad žmonių, prekių ir kapitalo judėjimas būtų laisvas. Žinoma tai nėra lengvas dalykas ir visa eilė suvaržymų turės likti, nes silpnės, mažiau sumanios tautos galėtų būti užlietos vikresnių arba mažiau moralės principų bojančių tautų.

Federacijos sąskaiton kiekviena valstybė turės išsidėdėti dalies savo suverenumo, bet užtat taikos ir kultūros srityje bus daug laimėta, nes naikvojant didelių sumų karo reikalams, ekonominis gerbūvis, o su juo ir kultūrinis lygis turės žymiai pakilti.

Visiems tiems klausimams išsprendžti ir išaiškinti jau numatoma netrukus sušaukti Europos parlamentą. Kol kas negalės dalyvauti atstovai tų val-

stybių, kurių vyriausybės yra pamynusios demokratijos principus, tai Ispanija ir SSRS.

Bet Europos vieningumui atžymėti tame parlamente bus palikta visa eilė laisvų vietų. Ir taip ilgai, kol tos valstybės negalės tame parlamente dalyvauti, kaip ekspertai galės būti kviečiami tų tautų europinio masto mokslininkai arba politikai, bet jau tik asmeniniu titulu, bet ne kaip tų valstybių atstovai.

Jei iš vienos pusės Federacijos atsiradimas bus vis dėlto valstybinio suverenumo siaurinimas, tai iš antros pusės kad ir mažiausia tauta, bet turinti daug gabių ir didelių žmonių, galės labai stipriai pasireikšti ir daug įtakos turėti. Juo labiau, kad karams sustojus, realus atseit kariško pajėgumo akcentavimas neturės pirmajai jos reikšmės.

Iš kur atsiranda dar vienas labai naujas ir reikšmingas teigimas, būsimoje Federalistinėje Europoje pirmenybė bus atiduodama ne kariui, paklusniam valdininkui, arba, kaip kur nevykusiai bandoma, masėms, bet asmenybei.

Dėja, šiame kongrese Baltijos valstybės nebuvo pakviestos ir tenka labai apgailestauti, kad jame nedalyvavo net nė vienas stebėtojas, o visai tų trijų valstybių spaudai atstovavo tik jūsų korespondentė, kuri kiek galėdama ir išmąnydama mėgino įdinti Baltų dalyvavimo klausimą ir net tuo klausimu su kongreso pirmininku, Belgijai.

KOMUNISTAS - ŠNIPAS

Pažįstantieji bolševikus ir jų metodus gerai žino, kad užsienyje kiekvienas komunistų partijos narys turi drauge būti ir Sovietų Sąjungos šnipas. Pareigūnas savo paskirti žino ir šnipu pareigas sąmoningai eina. Kas kita būna su suagituotais užsienio komunistų partijos nariais. Jų tarpe yra ir gana padorių žmonių, kurie sąmoningai nenorėtų savo kraštą išduoti ir šnipinėti svetimos valstybės naudai. Tokius bolševikai sugeba taip mikiškai apdumti ir iš jį išgauti sau reikalingų žinių, kad vargšas nenujaučia, kad jis talkininkauja sovietų gudriam špionui, išduodamas savo dirbtuvės ar įstaigos sovietams įdomias paslaptis.

Tai esu patyręs savo išgyvenimuose labai seniai. Vėliau tai išgirdęs iš kitų, jau nebenustebau. Nebenustebau tai aiškiai patyręs ir 1940-1941 m. okupacijos laikais.

Dar 1924 m. gerai pažinojau vieną jauną komunistą. Buvome beveik draugai, jis manęs nebijojo ir nesivaržė. Aiškiai parodydavo savo komunistinį veidą, nes mane pažino, kad aš niekur liežuvi nepakišiu ir gerbiu kiekvieno politinę nuomonę. Jis gyveno Kauno priemiestyje — šančiuose. Buvo valstybės tarnautojas, vadinamas, inteligentas, ne darbininkas.

Kartą užėjau pas jį. Jo kambaryje radau keletą jaunų vyrų. Vieni jau buvo mano pažįstami, o kiti ne. Vieti skambino ar grojo muzikos instrumentais, o kiti šiaip sau šnekučiausi. Iš pirmojo žvilgsnio atrodė, kad čia atsitiktiniai susirinko draugai ir nekalta leidžia laiką. Bet vėliau paaiškėjo kas kita.

Netrukus atėjo irgi jaunas juodbrūvis vyrukas, po pažastimi nešinas ir nekalta laikraštį kažką įsuktą. Greitai tąjį pundelį padavė mano pažįstamajam, kambario šeimininkui, ir pasisveikino su visais. Paskui tydomis paklausė kambario šeimininką: „Ar čia visi savi?“ Šeimininkas pasiūžūrė į mane, kokią keletą sekundžių pagalvojo ir atsakė: „Visi!“

Atvykęs pradėjo kalbėti. Pasakė, esąs atsiųstas iš Lietuvos Komunistų Partijos centro susirūsti su šia naujai įsikūrusia komjaunuolių grupe ir dabar būsiąs ryšininku tarp centro ir šio būrelio.

Tai išgirdęs net išsijojau nustebo apstulbintas. Aiškiai supratau, kad esu patekęs į komjaunuolių susirinkimą. Tik stebėjau, kaip šis

jos ministeriu pirmininku Spak'u kalbėjo. Ta proga padėjo jam, kad jis viešame mitinge prie Briuselio Biršos keliantiems triukšmą komunistams šaukė — Jūs šandien išvilpiat... (prieš tuos, kurie Europą išgelbėjo...), bet kodėl nesigirdėjo Jūsų balsų, kai Lietuva, Latvija ir Estija — Baltų valstybės buvo okupuojamos.

Anksčiau ar vėliau mūsų tautos tame dideliame organizme bus atstovaujamos, o Federacijoje bus balsuojama pagal valstybes, atseit kiekviena valstybė turės vieną balsą, nežinūnt koks jos dydis būtų, tuo pačiu trijų Baltijos valstybių svoris, jeigu jos pajėgs darniai būti vieningos, įgaus daug didesnę reikšmę net negu mes šandien galime išsivaizduoti.

Visas Federalistinis judėjimas, jojo principai ir skelbiami teigimai vertiami lietuvių kuo daugiausiai juo susirūpinti jį remti, jo idėjas savo tarpe brandinti ir sudarinėti šiais klausimais mažus kelių asmenų būrelius, kurie su laiku sudarys didesnes draugijas ir organizacijas, pajėgiančias jau pasireikšti tarptautinėje dirvoje.

Šiuo atžvilgiu labai didelį įnašą galėtų padaryti lietuvių gyveną Argentinoje, tik gal nereiktų užmiršti, kad Argentinoje tarp įvairių provincijų net jis visas ir krūva sudėjęs yra kur kas mažiau sunkiai sprendžiamų klausimų, negu tarp Lietuvos ir Lenkijos, jau nekalbant apie visą Europą, kur kiekvienas pasienis yra skausmo ir nesusipratimų kamuolys.

J. Deveikė.
Hamburg'as, 1949. 3. 7.

mano pažįstamas per daug pasitikėjo manimi, leisdamas pasilikti jų susirinkime. Mat, dar perjaunas ir neatsargus buvo.

Baigdamas kalbėti, atvykęs iš centro visiems susirinkusiems priminė, kad kiekvieno komjaunuolio ir komunistų partijos nario yra šventa pareiga teikti centrui žinias apie savo įstaigos ar dirbtuvės darbą ir visą gyvenimą. Nurodė kokios tos žinios turi būti. Priminė, kad iš šių jaunųjų žinias priims jis pats ir perduos centrui. Be to, jis priminė, nors ir labai atsargiai, kad Sovietų Rusija turi žinoti kiekvieno buržuazinio krašto paslaptis. Tai palengvins jos kovą, siekiant pasaulinės revoliucijos.

Vienas šiame susirinkime dalyvavęs buvo iš kariuomenės. Atvykęs iš centro ypač jį atkreipė dėmesio, kad duotų žinių iš kariuomenės.

Išėjau iš šio susirinkimo gerai patyręs, kas yra komunistas savo kraštui. Nuo to laiko pradėjau vengti pažinčių su komunistais.

1940 m., kada bolševikai okupavo Lietuvą, tarnavau vienoje valstybės įstaigoje. Viršininku paskyrė vieną partietį komunistą, seną viengungį. Nelaimė, jis įsimylėjo į vieną mergaitę ir jai kartais per daug išsiplepėdavo, ko komunistas neprivalo pasakyti. Kartą jį išsitarė, kad jis, kaip priklausąs komunistų partijai, turi drauge būti ir NKVD talkininkas ir jai teikti žinias apie patirtus „liaudies priešus“, kas ką šneka prieš bolševikus ir visa kita, ką pastebės priešinga bolševikinei santvarkai. Jau toks esąs duotas kiekvienam komunistui uždavinys.

Šis jo pareiškimas sutapo su jau 1924 m. mano patyrimu šančiuose. Vadinasi, kai jau komunistas, tai ir turi būti Sovietų agentas, tiek viduje, savo tautiečius smaugdamas, tiek užsienyje, savo valstybę išduodamas.

Dabar, būdamas tremtyje — Vokietijoje, ingi panašių dalykų pastebėjau. Su kifokiais bolševikais nebetenka susidurti, tik su vadinamais Sovietų repatriacijos karininkais, kurie važinėja po tremtinių stovyklas.

Žiūrėk, atvažiuoja, su vienu kitu tremtiniu pasikalba ir pakviečia skirtomis dienomis užėiti pas juos pasikalbėti. Paslankiausias paplepėti moterėlės, ypač kurios nežino, kur jų vyrai, ir galvoja, gal jie yra atsiradę Lietuvoje. Žiūrėk, skirtomis dienomis viena kita ir nukūdinta paplepėti pas mandagų repatriacijos karininką — politruką, jeigu, be to, dar jis yra lietuvis ir galima su juo susikalbėti savo gimtąja kalba.

Paskutiniu metu iš tokių moterėlių išgirdau, apie ką jos su politrukais kalba. Ogi politrukai jų klausinėja kiek stovykloje yra gyventojų, kiek, kada ir į kokią valstybę yra išvažiavusių, ir daug kitokių dalykų ir tremtinių gyvenimo teiraujasi. Ir viską užrašinėja ant popieriaus lapelio. Kai kurios moterėlės susiprato, kad jų naivumą bolševikai išnaudoja špionai ir šada daugiau nebesilankyti pas „mandagtuosius“ politrukus. Vadi-

Kas Kaip Remia „A. L. Balsą“

SVEIKINIMAS IS KORDOBOS.

Sveikinu „A. L. Balsą“ su progresa — spausuve, ir veltiu darbuotis taip nenulistamai, kaip iki šioliai. Daug linkėjimų visiems spaudos draugams ir bendradarbiams. Šale prenumeratos mokesčio, pridėtu \$ 5 paramos spausuvei.

Juozas Jocas.

Cordoba, 2. 2. 49.

PRENUMERATAS APSIMOKEJO:

Juzė Gutskauskaitė-Drozė \$ 50 auk.,
Filipas Vaitkevičius ir \$ 20 auk.,
Antanas Malakauskas ir \$ 10 auk.,
Bronius Maliauskas ir \$ 10 auk.,
Kazimieras Gasevičius ir \$ 10 auk.,
P. V. Gumbinis \$ 10 auk.,
Stasys Janulis ir \$ 10 auk.,
Jonas Gudonis ir \$ 8 auk.,
Kazimieras Burba ir \$ 5 auk.,
Jonas Motiejūnas ir \$ 5 auk.,
Pranas Jurevičius ir \$ 5 auk.,
Pranas Bunge ir \$ 5 auk.,
Jonas Grudžinskas ir \$ 5 auk.,
Povilas Daratėnas ir \$ 5 auk.,
Magdalena Tumosienė ir \$ 5 auk.,
Juozas Jocas ir \$ 5 auk.,
Robertas Urbonavičius ir \$ 5 auk.,
Jonas Misiūnas ir \$ 3 auk.,
Antanas Davidėnas ir \$ 3 auk.,
Jonas Greblūnas ir \$ 3 auk.,
Julius Aleškevičius ir \$ 2 auk.,
Darata B. de Trach ir \$ 2 auk.,
Antanas Melynis ir \$ 2 auk.,
Mykolas Slikas ir \$ 2 auk.,
Jonas Juška ir \$ 2 auk.,
Povilas Grigaitis ir \$ 2 auk.,
Zigmas Širvinskas,
Pranas Kazlauskas,
Stanislovas Bak,
Petras Didvalis,
Dr. Juozas Gintyla,
Povilas Jurgelionis,
Ildefonsas Bučmys,
Jonas Miliauskas,
Alfonsas Aleksejūnas,
Juozas Daukas,
Vladas Cibavičius,
Ema Kalvaitė-Sieber.
Julius Kavaliauskas,
Juozas Pilkauskas,
Juozas Paulius,
Algirdas Matukas,
Steponas Miškinis,
Juozas Jeleniauskas,
Leonardas Stalauškas,
Pranas Višinskas,
Zuzana J. Augustauskienė,
Julius Petrusis,
Petras Varnas,
Aleksandras Tuminas,
Juozas Kaukus,
Viktorija Gaidienė,
Antanas Girdauskas,
Stasys Kriuklys,
Leonas Bernotas,
Justinas Gaidamauskas,
Pranas Korovackas,
Vincas Kuraitis,
Juozas Baltušis,
Adomas Mendūnas,
Jonas Lenavičius,
Simonas Kiela,
Juozas Venslovaitis,
Sofia B. Damasauskienė,
Bronė Velbaitė,
Jonas Čižiūnas,
Adolfas Galvydis,
Jonas Koriga,
Olga A. Zabulonytė,
Bronė Zienkaitė-Mayer,
Česlovas Bagdonavičius,
Jonas Klimaitis,
Adomas Guštis,
Julius Vėntūnas,
Petras Kurapka,
Adomas Rutkevičius,
Juozas Kučinskas,
Vincas Vaičiūlis,
Izidorius Stankus,
Dionizas Rikardas Jasulis,
Kazimieras Ružgis,
Stasys Subačius,
Vladas Butavičius,
Konstantinas Antanaitis,
Petras Balašis,
Justinas Laurinaitis,
Petras Leimontas,
Stasys Kilčiauskas,
Konstantinas Arasimavičius,
Juozas Karuža,
Dr. Julius Sakalauskas,
Prof. Petras Ausmanas,
Ipolitas Žiloba,
Antanas Pangonis,
Kazimieras Miliauskas,
Stanislovas Žaldaris,
Juozas Bukauskas,
Stasė Lukauskaitė,
Antanas Janulaitis,
Adelė Ivoškaitė,
Kazys Šavins,
Pranas Pečiūra,
Boleslovas Anelauskas

Dr. J. D. Navakas,
„A. L. B.“ Paryžiaus koresp.
„ŽALGIRIS“ IR „GAIRIS“
SVEIKINA.
Gerb. „Argentinos Lietuvių Balsui“
Redaktoriam:
Sirdingai dekojame už siuntinėjimą „Argentinos Lietuvių Balsui“, kurį perskaitę duodame toliau, kad juo daugiau mūsų tautiečių pažintų Argentinos lietuvių gyvenimą ir veikimą.

Byšiai su tolimų užjūrių broliais yra tas pagrindas, ant kurio remiasi mūsų gimtinės išlaisvinimo darbas.

Spaustuvės įsigijimas palengvins tą didį darbą.

Linkime daug laimės ir sėkmės Jums ir Jūsų redakciniam kolektyvui, didžiame kultūriniame darbe.

Jonas Aksys,

SVEIKINIMAI

PIRMYN SPAUDOS KELIU!

Gerb. „A. L. Balsui“ Leidėjau, p. P. Ožinskas!

Visų pirma ačiū už didelį dėmesumą, kurį teko išgyventi gavus „Argentinos Lietuvių Balsą“. Pakietas didelis; maniau keli numeriai, bet išvytojusi pamačiau, kad vienas — tokis didelis, tokis puikus! Pradžioje ir savo akimis netikėjau: žiūrėjau, varčiau, skaičiau; iš džiaugsmingo susijaudinimo net ašaros akyse pasirodė. „A. L. Balsas“ tapo puikiausiu, prabangiausiu išėjimų laikraščiu. Puikus puslapių sulaužymas. Fotografijos staciai nepaprastos. Kokia jūra, o sniegas Lietuvoje — kokis tikslumas! Sunkiausias dalykas perduoti baltos spalvos įvairius atspalvius, puikiai išėjo. Tokių ryškių fotografijų visoje pasaulinėje spaudoje ne daug tesurasime.

Savo konstrukcija jis primena senąjį Balsą, kuris per ilgus metus lankė lietuvių, juos guodė, informavo, mokė savų ir savo kalbos neužmiršti. Didelė tradicija, didelė nuopelnai.

Jeigu žmogus toli būdamas netrivoji iš džiaugsmo, tai kas gi buvo pas Jus ir Jums, kuriam tas laikraštis lyg dalis Jūsų pačių. Rodos, norėtis būti Jūsų tarpe, Jūsų džiaugsmą išgyventi, bet iš antros pusės smagu, kad atsiranda galimybės didesniai bendradarbiauimui ir rašant Jums korespondencijas jau neteks galvoti, o gal perduoti, gal nebus vietos...

Šandien vykstu į Briuselį, kur, kaip „A. L. Balsui“ korespondentė dalyvausiu Federalistų kongrese, o paskui vykstu staciai Vokietijon. Parasyti iš kelionės.

Geriausius linkėjimus Jums ir visam Balsui Redakcijos kolektyvui.

Dr. J. D. Navakas,
„A. L. B.“ Paryžiaus koresp.
„ŽALGIRIS“ IR „GAIRIS“
SVEIKINA.

Gerb. „Argentinos Lietuvių Balsui“
Redaktoriam:

Sirdingai dekojame už siuntinėjimą „Argentinos Lietuvių Balsui“, kurį perskaitę duodame toliau, kad juo daugiau mūsų tautiečių pažintų Argentinos lietuvių gyvenimą ir veikimą.

Byšiai su tolimų užjūrių broliais yra tas pagrindas, ant kurio remiasi mūsų gimtinės išlaisvinimo darbas. Spaustuvės įsigijimas palengvins tą didį darbą.

Linkime daug laimės ir sėkmės Jums ir Jūsų redakciniam kolektyvui, didžiame kultūriniame darbe.

Jonas Aksys,

JUOZAS ANDZIULIS.

Rygiškių Jono vardo gimnazijos abiturientas, marijampolietis, „A. L. Balsui“ bendradarbis ir remėjas. Jo žmona gimusi Ispanijoje, sūnus — Argentinoje, dukterė — Peru. Andziulis yra „Fabrica de Botones Marfil S. A.“ vedėjas Limoje, Peru, iš kur sveikina lietuvių spaustuvės steigėjus, apsimokėdamas „A. L. Balsui“ prenumeratą iki 1951 metų ir paaukodamas mūsų spaudos darbu paramai \$ 10,—.

Spauda

ATSIŪSTA PAMINĖTI.

* ANTANINA DAMBRAUSKAITĖ, Operos dainininkės meno kelias, 76 didelio formato puslapiai, liuksusiniame popierėje, meniskai įrista, beveik kiekviename puslapyje jubiliešas paveikslai, įvairių operų roless. Spaudai paruošė dail. Nykolas R. Kovas. Ilustravo prof. Vytautas K. Jonynas, skulpt. Teisutis Zikaras, prof. J. Oberberger, prof. Adomas Varnas ir dail. N. R. Kovas. Tekstų autoriai lietuvių, anglų ir vokiečių kalbomis: operos dirig. Al. Kučūnas, rež. St. Pilka, rašytojas Paulius Jurkus, teatro kritikas J. von Kalkreuth. Nuotraukos Vyt. Augustino, R. Betš, Zinaida ir šulatis.

Antanina Dambrauskaitė gimusi šiauliuose. Jos tėvas buvo stalius; keiliolik metų gyveno J. A. Valstybės, o Antanina, motinos patariama, studiuoja Muzikos Konservatorijoje Klaipėdoje, pirmiau Stasio Šimkaus, paskui Juozo Žilviečiaus paskatinama. Po pirmųjų koncertų, atsidarė jai durys Kauno Valstybinės Operos scenon. Lanke Lietuvų pasaulinės garsenybės, jų tarpe Theodoras Šaliapinas, žavėjosi Dambrauskaitės dainavimu, vadino ją pasaulinio masto operos artiste.

Karas, D. P. stovyklos, vienok Dambrauskaitė koncertuoja svarbiausiose Vakarų Europos teatruose. Dabar jai atsidarė Amerikos durys.

Antaninos Dambrauskaitės monografija yra reikšmingas meno leidinys, žavintis lietuvių ir svetimtaučius. Monografiją galima matyti „A. L. Balse“, o išsiųsti galima iš Mr. St. Pilka, 1515 No. Bell Ave., Chicago 22, Ill., USA.

* SUGRĮŽIMAS, apysakos jaunimui, parašė Vytautas Tamulaitis 144 puslapiai, išleido J. Lenkaitis vadovaujama knygų leidykla „Patria“, Tübingene. Leidinyje tepla 16 patrauklių apysakaitių. Viršelių iliustracijos P. Osmolskio.

* LIETUVIŲ TAUTOSAKOS SKAITYMAI, parašė Dr. J. Balyš, su apibūdinimais, kas yra pasakos ir dainos; lietuvių folklorikos istorija, daugybės pavyzdžių. Išleido „Patria“, Tübingene. 512 puslapių. Kietais viršeliais.

* LIETUVIŲ LITERATŪRA, Prano Naujokačio parašytas lietuvių istorijos literatūros kursas gimnazijoms, 316 puslapių. Išleido „Patria“, Tübingene.

* PETRAS KIAULĖNAS, jo kūrų bos pavyzdžiai, su prancūzišku Maurice Scherer tekstu, su atskiros brošiūros priedu anglų ir vokiečių kalbomis. Veikalas puikiai supažindina skaitytoją su Petro Kiaulėno genialiu tapybos menu. Pusi. 71, brošiūros pusi. 30. Išleido „Patria“, Tübingene.

* LITAUEN, Antlitz eines Volks, vokiškai parašė Dr. Victor Jungfer, 340 puslapių, išleido „Patria“, Tübingene. Puikiai vaizduoja lietuvių tautos kultūrą ir kilnią lietuvių žmogaus sielą.

* LITAUISCHER LIEDER-SCHREIN, lietuvių liaudies dainų rinkinys, išverstas vokiečių kalbon, su Dr. Victor Jungfer įžanga, 123 puslapiai. Išleido „Patria“, Tübingene.

* HEARKEN THEN JUDGE, angliškai parašė Juozas Šalaitis, iliustruotas „Patria“ leidinyje iš D. P. gyvenimo Vokietijos stovyklose, papildytas svetimatųjų geromis nuomonėmis apie lietuvių tremtinius, 47 puslapiai. Apibūdinamas tremtinių gyvenimą autorius pataria pirmiau patirti, paskui spėsti. Įžangą užbaigia tokiu sakiniu: Mes neabejojame, kad triumfos Teisė ir Teisingumas!

— NAUDINGA, graži knyga, yra geriausia dovana draugams!

DIDELIS LIETUVIŲ KAROSERIŲ FABRIKAS

“EL COMETA”

Dirba visus darbus kolektyvams ir kamionams kabinas

LIETUVIAMS DIDELE NUOLAIDA

Calle SARMIENTO 170 — Tel. 243 - 2414 — LOMAS, F.C.S.

JURIDINIS BIURAS “E S L A V O”

Praneša savo klientams, kad atidarė naujus skyrius:

a) Nuosavybių pirkimo ir pardavimo: Namai žemės sklypai ir ūkiai sostinėje, provincijose ir teritorijose.

b) Hipotekos Paskolos: Duodamos užstatant namus sostinėje ir priemiesčiuose.

Priėmimo valandos: nuo 10 iki 12 ir nuo 16 iki 20 val.

Patarimai nemokami.

c. LAVALLE 1605 (entrepiso derecha) Tel. 35 (Libertad) 3816 BUENOS AIRES

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

Prenumerata metams: Argentinoje ir visoje Pietų Amerikoje 10 Argent. pesų (1/2 m. \$ 6). Europoje ir šiaurės Amerikoje 3 doleriai metams. Raštus, pinigų adresuoti sekantiems: ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS CASILLA DE CORREO 303, Bs. As. Redakcija ir Administracija Calle Boedo 737 Tel. 45-4444

„TAUTOS SARGYBĄ“ PASKAICIUS.

Iš Europos gavome du „Tautos Sargybos“ numerius: Lapkričio-Gruodžio, 1948 ir sausio, 1949. Po antgalviu sakoma, kad „Tremtyje leidžia Lietuvos Gelbėjimo Komitetas“, Lyon (France), bet, tikrumoje, tai p. Juozo Gabrio-Parsaičio kūriniai. Anot to apirogruofuoto leidinio — visi lietuviai blogi žmonės, tik vienas ponas daktaras Gabrys yra caca...

Rašant nei kiek nesiskaitoma su tikrove: Sargybiniškams Lozoraitis yra žydų kilmės, Sidzikauskas — lenkų, o Krupavičius — lietuvis.

Pirmame šių metų numeryje suminiamas ir „Argentinos Lietuvių Balsas“, tvirtinant, būk min. Dr. K. Grauzinis moka mūsų laikraščiu po 100 pesų mėnesiui, kad „nematyti blogų jo darbų mūsų tautai“.

Tikrumoje, min. Grauzinis nei prenumeratos neužsimokėjo iki pereinimo. Jo veikia per dvi savaites prieš „A. L. Balsą“, dėl ko mes galime tik apgailestauti, kaip lygiai yra apgailestauti „T. Sargybos“ nesamone apie tariamą ministerio paramą „A. L. Balsui“. Iš to galime spręsti, kiek „tiesos“ yra visuose „T. S.“ teigimuose.

Beje, p. Gabrys siūnia savo „įgaliojimus“ visiems, kieno adresą sužino. Vienok ne visi tiems popieriams duoda „eigą“. Pono Gabrio „ministeris“ Urugvajuje, savo viršininko vardu raštu pagrįsino traukiančią „A. L. Balsą“ teismo atsakomybės už patalpinimą „Elitos“ komunikato apie bolševikų OBO. Tai tau ir „juristai“!

KARDELIO PASTABOS DĖL PLB KONSTITUCIJOS.

Sausio 26, 1949 „Naujienų“ laidoje kanadiškos „Nepriklausomos Lietuvos“ redaktorius J. Kardišas skelbia savo nuomonę apie VLIK'o išidribą ir įvairių tremtinių bendruomenės srovių priimtą Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Konstituciją.

Anot Kardišio, toji konstitucija yra „stovyklinio pobūdžio“ ir nepritaikyta laisvo pasaulio lietuvių apjungimui vienon organizacijon. Įsakymų nenorės klausyti nei JAV, nei Kanados, nei Pietų Amerikos lietuviai. Jie nenorės atsakyti nuo to, kas didžiausiu vargu dešimtmečiais sukurta ir kurti iš naujų grupių pasaulinę lietuvių bendruomenę.

Labai teisingai pastebi redaktorius Kardišas: Pasaulio Lietuvių Bendruomenė privalo organizuotis iš jau esančių užsienio lietuvių organizacijų — draugijų, sąjungų ir laikraščių, tada ji lengvai apims visą laisvame pasaulyje gyvenančią mūsų tautą, išskiriančią okupantams patsidavusį elementą.

STEPONO KAIRIO SUKAKTIS.

Sausio 5, 1949 sukako 70 metų amžiaus Lietuvos Socialdemokratų Partijos vadui inžinieriui Steponui Kairiui, esančiam tremtyje, Vakarų Europoje.

Steponas Kairys buvo tas asmuo, kuris, būdamas studentu, Lietuvos socialdemokratų atsakė nuo lenkų, dirbdamas Vilniuje drauge su Vl. Siuravičiumi. Jis sekretoriavo Didžiajame Vilniaus Seime 1905 metais, lapkričio mėnesio 21 ir 22 dienomis, kur dalyvavo apie 2.000 delegatų iš visos Lietuvos. Kairys gabi ai derino partinius skirtumus ir jo dėka visi delegatai pasisakė už Nepriklausomą Lietuvą. Seimo pirmininkas Dr. J. Basanavičius pritarė Kairiui.

Vilniaus konferencijoje 1917 metais, dalyvaujant 214 delegatų 17—22 rugsėjo dienomis, S. Kairys su M. Biržiška, J. Vileišiu ir S. Narutavičiumi pravedė nutarimą, kad Lietuva privalo būti pilnai nepriklausoma ir demokratine respublika, pasmerkiant atžagareivių norą priimti vokiečių siūlomą globą.

St. Kairys buvo faktiškai Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo deklaracijos redaktorium Vasario 16, 1918 metais.

Dabar sukanka 50 metų nuo jo visuomeninės veiklos lietuvių tautos labui. Tai didelio takto ir pasidėjimo žmogus, kurio darbai mūsų tautos laisvei bus atžymėti istorijoje.

St. Kairio žmona Leonaitė, (Petro Leono dukta), buvo „Kultūros“ žurnalų redaktorė. Bendrai, Kairių ir Leonų šeimos neįsipažinti daug prisidėjo prie kovos už mūsų tautos laisvę ir demokratiją jos nepriklausomybę.

KRAUJŲ IR ASAROMIŲ PAGRĮSTA „TAIKA“.

Prancūzijos parlamento atidaryme, 11. I. 49, vyriausiasis amžiumi jo narys, komunistų partijos vadas, Marcel Cachin, 79 metų amžiaus, pasakė didelę ir sensacingą kalbą. Jis pareiškė: Jeigu Rooseveltas su Stalinu mokėjo susitarti dėl karo laimėjimo, tai dabar yra lengviau susitarti Rytams su Vakarais dėl taikos užtikrinimo.

Kalbotojas tvirtino, kad ne vien prekybos sutartimis, bet ir draugiškais didžiųjų valstybių susitarimais reikalinga išlaikyti taiką, kuri tikrai galima.

Cachin yra Kremliaus birbynė. Jis kalba tai, ką jam įsako Stalinas. O Stalinui būtų tikrai „sveika“, jeigu padėtis pasiliktų tokia, kokia dabar yra, t. y. kad rusai ir toliau galėtų smaugti jų ginklų pavergtas tautas. Dabartinė padėtis nėra taiki. Negalima vaduoti taiką, kuomet rusų okupuotoje Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje okupacinių būdelių kirviai nekaltų žmonių galvas kupoja, kada kultūringesnes už rusus Baltijos tautos pavergtos ir naikiamos. Tokia „taika“ yra lygi katės „taikai“ su jos galabina pele.

Ačiū moraliai ir materialiai amerikiečių paramai, Rusijos imperializmas paskandino ašarose ir kraujuose ramų kaimyninių tautų gyventojus. Nors tų tautų delegacijoms Vasingtone pasakojama, kad Baltijos tautos atgauso savo laisvę ir nepriklausomybę, bet jeigu tokia „taika“ ilgai tęsis, kokia yra dabar, tai alkanos Stalino žiaurios gausios prarais dar milijonus nekaltų gyvybių, o tai yra baisiau, negu karas.

Mes norime taikos ir smerkiame karus. Bet mes norime tokios taikos, kuri būtų pagrįsta karo laimėjimo iškilmingai pasirašyta Atlanto sutartimi, kuria einant, kiekviena tauta turėtų teisę pati spręsti savo likimą.

ISMINTINGI TREMTINIAI IR NEISMANELIAI.

Puikiai progresuoja pasiekę Argentiną tie lietuviai tremtiniai, kurie tuoj imasi darbo. Blogiau tiems, kurie pasigenda IRO globos ir ima viską „kritikuoti“, patys galedami pasididžioti tik tuo, kad jų didukų buvo žilos barzdos...

Vienok tokis reiškinys yra ne vien Argentinoje. Panašiai yra ir Jungtinės Amerikos Valstybėse. Neįsimažina „tremtinių“ kritikuojantys, o rimti ir darbūs žmonės pakelia tremtinių vardą ir patys greit įsijungia į laisvų žmonių draugystę.

Tuo klausimu savo žodyje tremtiniam BALFo pirmininkas Dr. A. B. Končius, tarp kita, sakė:

„Daugelis atvykusių DP labai puikiai užsirekomendavo, pvz., gen. J. B. Černius, p. V. Grigaitis, operos dainininkė, Prof. Dr. Zubkus ir kiti emėsi dirbti paprasčiausius darbus už mažą atlyginimą, niekam nesiskųdami, o priešingai, džiaugdamiesi, kad laisvoje šalyje gali užsidirbti pragyvenimui.“

Vienas kitas tremtinių, tik įkėlusį koją į dėdės Samo žemę, labai išdidžiai pasireiškė, viską kritikuodami ir peikdami. Pvz., kai kurie jų stebėjosi, kad aukštųjų profesionalų ar aukštųjų tarnautojų žmonos neturi tarnaičių ar kitokių patarnautojų, kitas, didžiudamasis buvęs Lietuvoje aukštu valdininku, atsisakė imti juodo darbo, beveldamas ir toliau gyventi išmaldai ir t. t. Ačiū Dievui, kad tokių mažai atsirado, bet ir tie jau spėjo padaryti daug žalos bendram tremtinių reikalui. Kai kurie Amerikos lietuviai, matydami tokius pavyzdžius, jau bijo kviesti tremtinius ir garantuoti jiems darbą ir butą.

Taip yra Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Na, o Argentinoje senų atėvių rekomenduoti ir darbus, tarnybas bei dalininkus, tūl dykūnai dar „pavyzdžian“ pasielgė, pakenkdam kitiems.

Vieni naujokai eina senų atėvių pėdomis, dalyvaudami visuomeniniame, meno ir sporto darbe mūsų draugijoje, o kiti pasitenkina visko smerkimu, lyg jausdami, kad dar vėliau atvyksianti, sulys tradicijos, ir juos „mals į dulkes“...

— TEKLA KACIUSIS skelbia „Naujienose“, kad Chicago, Ill. universiteto lietuvių klubas renka istorinės vertės lietuvių kultūros turtais, kad neišsimetėtų. Kultūros turtų komisijon įeina ponios E. J. Almanišienė ir B. Norbutienė, 3358 So. Halsted St., Chicago, Ill., USA.

— MIRĖ ANGLIJOJE: Londone 15. 2. 49 mirė Jonas Žibutaitis, 75 m. amžiaus. Jūzės Žukauskaitės vyras, Petras Čoia, žuvo lėktuvo katastrofoje 18. 2. 49. Vincas Valaitis, 80 m. amžiaus, kilęs iš Pilviškių valsčiaus, mirė Londone 11. 2. 49.

— „KELEIVIS“ 9. 2. 49 kritikuoja velionės Smetonos garbintojus, teisingai pabrėždamas demokratines lietuvių spaudos vertybes ir konstitucijos laisvą.

Pasaulio Lietuviai

AMERIKON ATVYKO DVI LIETUVIŲ GRUPĖS.

Labai lėtai vyknamas lietuvių perkėlimas iš Vokietijos Amerikon. Trukdymus daro visoki internacionalai. Vienok visapusiškai „išsijojus“, 17. I. 49, Marine Flasher laivu, Bostonan atgabenta:

Brazauskas Balys-Jonas, Bruska Anastazija ir sūnus Jurgis, Gruodis Juozas su žmona Viktorija ir trims vaikūčiais — Romualdas, Algirdas ir Gediminas, Katičius Juozas ir jo žmona Stefanija, vaikūčiai — Giedrė ir Vytautas, Kausyla Balys ir jo žmona Maria, sūnus Algirdas, Kučinskaitė Katrina, Maželis Vytautas, advokatas, Radvilas Alfonsas, Steponavičius Balys ir jo žmona Jofija, Velička Juozas ir jo žmona Natalija, vaikūčiai — Aurelija, Alvydas ir Vygasdas, Domantas Klemensas ir jo žmona Izabelė, sūnus Sigitas, Balesienė Eugenija, Gervickas Vincas ir jo žmona Teklė ir duklė Genovaitė, Kaunickis Ferdinandas Dr. ir jo žmona Vanda, sūnus Rimas ir duklė Regina 3 mėn., Lukminaitė Elena, Mačys Vaclovas, Petroskienė Stasė, Sakevičienė Elzbieta, 65 metų, ir sūnus Gediminas ir Vincas Kairys.

Marine Merlin laivu 20. I. 49 New Yorkan atvyko:

Dr. Baltrus Atkočiūnas, Vladas Baierčius, Edmundas ir Rožė Butkai, Bronius ir Agota Dūdos, su sūnumis Rimantu, Vidmantu, Kęstutiu ir Jonu, Inž. Jonas Jurkūnas su žmona Vincen-tine, ir vaikais Algimantu ir Ramune, Bronius ir Birutė Kasakačiai, Vincas Mačys, Inž. Jonas Mulokas su žmona Jadviga ir sūnum Rimvydu, Vincas Mitrulevičius, Antanas ir Maria Pešiai, Eugenija Pervazaitė, Stasys ir Natalija Rauckiniai, su vaikais Alfonsu ir Regina, Bronius Rikštelė ir Kazimieras ir Valentina Ščesnulevičiai.

PUIKIAI ORGANIZUJASI LATVIAI KANADOJE.

Kanados lietuvių laikraštis „Nep. Lietuva“ rašo, kad Toronto jau išėjo latvių „Abals“ (Aidų) Nr. 20. Laikraštis jau turįs tris tūkstančius latvių adresų Kanadoje ir Halifax'e. Išteigtas „Aprupes Funds“, kurio tikslas bus padėti atvykti iš Vokietijos kuo didesiam latvių skaičiui Kanadon. Mat, latviai Kanadoje neturį tiek giminų, kiek turi lietuviai. Tokiu būdu klausimą bandysianti spręsti bendra organizacija.

Ligišiol latvių nedaug tebuvo Jungtinėse Valstybėse ir dar mažiau Kanadoje. Atrodo, kad dabar jų skaičius žymiai pasaug.

— HENRIKAS BLAZAS, sykiu su Teofilium Tilyčiu redagavęs „Kun-taplį“, iš Vokietijos vyksta į JAV redaguoti liudininkų planuojamą leist laikraštį. Kaip žinoma, Tilytis likęs Kaune.

— „AUSTRALIJOJOS LIETUVIS“ pastebi, kad Brazilijos „žinios“ geriau darytų pakeisdamas vieno skyriaus antraštę: Vieton „Tarybų Lietuvai“, vadintų „Pavergtoji Lietuva“.

VIENTINGAI KOVOJA UŽ LIETUVOS LAISVĘ.

Mūsų tauta nenustos kovojusi, kol okupantai nebus išvyti iš Lietuvos. Didžiausią kovą vysto laisvame Amerikos žemyne gyvenanti Lietuvos išeiviai, panašiai kaip ir po pirmojo pasaulinio karo bei jo metu. Tada Amerikos lietuviai surinko milijoną parąsų už Lietuvą ir savo aukomis sukūrė Nepriklausomą Lietuvos valstybę pradžia. Dabar toji kova vyksta visame laisvame pasaulyje, kur tik lietuvių gyvenama. Gražų pavyzdį mums Pietų Amerikos lietuviams duoda vyresnieji mūsų broliai, gyvenanti Jungtinėse šiaurės Amerikos Valstybėse, bendrai veikdami už Lietuvos laisvę. Socialdemokratai, liudininkai, krikščionys demokratai, sandariečiai ir tautininkai susivienijo Amerikos Lietuvių Tarybon ir skelbia naują vąjį, surinkti 100.000 dolerių stiprinimui kovos už Lietuvos išlaisvinimą iš okupacinės vergijos. Atsisaukiam į visuomenę pasirašo:

ALT Vyk. Komitetas: L. Šimutis, Prezidentas, Ant. A. Olis, Viceprezidentas, Dr. P. Grigaitis, Sekretorius, M. Vaidyla, Izdininkas.

Amerikos Lietuvių Tarybos nariai:

Vyt. C. Abraitis, Viceprezidentas, J. J. Grigalius, Viceprezidentas, Wm. F. Laukaitis, Viceprez., Dr. A. Montvidas, Viceprez., P. L. Pivaronas, Viceprez., Wm. T. Kvetkas, Izdo glob., J. V. Stilonas, Izdo globėjas, A. S. Trečiokas, Izdo globėjas, Dr. M. J. Vinikas, Izdo glob., Kun. I. Albavičius, A. J. Aleksis, J. Arlauskas, S. F. Bakanas, Pral. J. Balkūnas, Br. M. J. Colney, P. P. Dargis, Al. Devenienė, St. Gegužis, J. Ginkus, J. Glavėskas, J. V. Grinius, Kun. F. Juras, K. Jurgeliūnas, S. K. Karpis, Pov. Kručas, J. B. Laučka, S. Michelsonas, Ant. Milleris, E. Paurazienė, J. Tysliava.

VALSTYBĖS TARYBOS NARIAI.

Vasario šešioliktosios akto pasirašytojų likimas yra toks: K. Bizauskas, V. Mironas ir Pr. Dovydaitis ištremti Sibiran. St. Kairys ir M. Biržiška randaši Vokietijoje. O kiti 15 vyrų jau mirę: J. Basanavičius, A. Smetona, J. Šaulys, K. Šaulys, J. Smilgevičius, J. Narutavičius, J. Staugaitis, J. Vileišis, J. Valokaitis, D. Malinauskas, J. Petrušis, S. Banaitis, P. Klimas, A. Stulginskis ir J. Šernas.

— KALIFORNIJOJOS LIETUVIS“ pažymi malonią naujieną: Columbia Radio Stotis Holywoode pasikvietė 6 vaikus nuo 11 iki 17 m. amžiaus, kurie atsakinėjo į paklausimus. Pirmą premiją laimėjo Mindaugas Alminauskas, to žurnalo redakcijos nario, Kazimiero Alminausko sūnus, neseniai atvykęs iš Europos. Jis vienintelis teisingai atsakė, kuriais metais Arizona prisijungė prie JAV. Tarp kita, gabūs Alminauskaitis laimėjo radio aparatą.

— ALDONA GYLYTĖ iš Anglijos atvyko pas savo motiną į Chicago, Ill.

DUODA PO 200 VOKIEČIŲ UŽ VIENĄ LIETUVĮ.

Rusai pasiūlė danams leisti savo kontroliuojamą Vokietijos zonon sugrįžti po 200 vokiečių už kiekvieną jiems išduotą lietuvį, latvi ar estą, esančius Danijoje.

Danijoje šiuo metu dar yra užsilikusių arti keturių šimtų lietuvių tremtinių, keletas tūkstančių kitų tautų, tame skaičiuje latvių ir estų. Be to, tenai dar esama vokiečių belaisvių. Vokiečiai belaisviai jau senokai mėgina iš tos belaisvės išsprukti, lygiai ir danai jų nusikratyti nori, bet užsikę yra kilę iš rytų Vokietijos žemių, tai yra tų, kurias dabar okupavę rusai. Rusai tenai jų neišleidžia, nes esą neturi kur juos apgyvendinti, būk ir šiaip tenai tirstokai vokiečių gyvenama. Todėl vokiečiai belaisviai iki šiol turi likti Danijoje.

— „NAUJINIENOS“, seniausios lietuvių dienraštis, vasario mėnesį, 1949 minėjo savo 35 metų sukaktį. Vyr. „N.“ redaktorius yra Dr. Pius Grigaitis, pažangus visuomenininkas, kurio vedamas laikraštis gali būti pavyzdžiui ne vien lietuviams. Širdingai sveikiname „Naujienas“. Apie „Naujienas“ telkiasi svarbiausi Lietuvos išlaisvinimo veiksniai.

ZVALGYBININKAI „RODO KELIĄ“ PROFESORIAIS.

Okupantai tremia valstiečius Sibiran. Pereitame šimtmetyje, už valstiečio ištremimą, nukentėdavo patys gubernatoriai. Dabar rusiškai okupantai Lietuvos valstiečius ištisais kaimais varo pėsčius Sibiran. Dais baudžiauninkų žūsta mirties kolonoje nepasiekę Sibiro.

Dabar rusai užsipykę išnaikinti ir mokslo žmones Lietuvoje. Atsiųstas Lietuon koks tai Svetlov įsakė Niunkai išdavinėti tuos mokslininkus, kurio vieton mokslo darbą dirba, o nekeliaukščiau prie raudonsiūlius ir nedarko mokslinių datų. Šio „valymo“ pasekmėje gavo pažeminimus ir papėlimus šie Lietuvos universitetų profesoriai:

Brundza, Mastauskas, Ruokis, Aleksa, Purvinis, šivickis, Dagys, Laša, Gutmanas, Kupčinskis, Mažylis, Purėnas, Bučas, Grybauskas.

Kol šie mokslininkai būvo žinę, „valymas“ ėjo lėčiau. Žiūgdą pakėitus Niunka, okupuotoje Lietuvoje pakartojami Muravjovo koriko laikai.

LIETUVIŠKOS ŠEIMOS KURIASI ANGLIJOJE.

Mečislovas Šilkaitis, Didžiosios Britanijos Liet. Sąjungos reikalų vedėjas, sukurė šeimos židinį, apsisvedamas su Irena Noreikaite. Antanas Končius apsisvedė su Marija Končiute. Anglijon atvykę tremtiniai pavyzdinai kuria lietuviškas šeimas. Petras Vileniškis vedė Eleną Zakarevičiūtę. Alfonsas Čižikas vedė Eugeniją Valatkaitę. Jonas Bauža vedė Stasę Buividaitę ir t. t. „Britanijos Lietuvis“ nuosirdžiai sveikina lietuviškas šeimas kuriančius tautiečius.

KANADON ATVYKO 123 LIETUVIAI.

Laivu „Samarita“ vasario pabaigoj, 1949 iš Vokietijos atvyko šie lietuviai tremtiniai:

Yčaitė Ona, Jurkinitė Joana, Jurkinitė Selma, Killenė Genovaitė, Nau-džiuvienė Petrė, Nauraitė Alfonsas, Paninauskaitė Vanda, Petrauskaitė Janina, Reimkeytė Liudvika, Sam-sanavičiūtė Monika, Serafinaitė Valeri-ja, Slenienė Marija, Stiliūtė Aldona, Stokūtė Ona, Vilutienė Eglė, Zalskie-nė Stefanija, Zuzienė Eleonora, Leka-vičiūtė Vanda, Palulytė Ursulė, Pe-teris Irena, Pilvenytė Jadviga, Reng-vicaitė Elena, Antanaitytė Anelė, Bag-donaitė Marija, Bajoraitė Ona, Ben-dikaitė Erika, Brakaitė Asta, Dum-čiūtė Birutė, Federavičiūtė Regina, Gadliauskaitė Janina, Gasaitė Augu-stina, Gasaitė Emma, Grupijonaitė Jadviga, Lapėnaitytė Elena, Muras Hildegardas, Milerytė Erna, Naujokai-čiūtė Marta, Pacaitė Janina, Petrulevi-čiūtė Danutė, Rutkauskaitė Aldona, Šešpikienė Vera, Antanavičienė Birutė, Antanavičius Romualdas, Banienė Ma-rija su dukra Ona ir sūnum Algiiu, Dieilininkaitienė Sofija su sūnum Algimantu, Gruzinskienė Luna su sūnum Zigfridu ir dukra Christina, Jurksai-tienė Adelė su dukrom Ramute ir Danute, Kuzmickienė Linda su sūnum Arvydu, Praigienė Jadviga su sūnais Alfredu ir Raimundu, Press Anna, Ru-dokienė Bronė su dukrom Audrone ir Danute, Simanavičienė Valentina su dukrom Violeta ir Margarita, Slani-nienė Magdalena, Tabulienė Leokadija su sūnum Mykolu, Tamišūnas Adelė, Gataveckas Lukas su žmona Ona, Kuzmickienė Natalija su dukra Vir-ginija, Zenkevičienė Magdalena, Bar-tkus Tadas, Dumčius Pranas su žmona Matilda ir sūnum Romualdu, Gisas Magdiline su dukra Edith, Gutauskas Liudas su žmona Danute, Margevičius Kazys su žmona Adele ir sūnum Algimantu, Mozūrienė Julija su sūnum Raimundu, Prijalgauskas Klemensas, Rutkauskas Motiejus su žmona Ago-ta, Vizgirda Jonas, Zoldonaitis Her-manas su vaikais: Elsa, Erika ir Her-bertu, Kaminskienė Ona, Kuliešis Na-dežda su dukra Jūrate, Pikšilingienė Jadviga, Siminaitis Elfriede, Razma Albina, Schmidt Ireneus, Traškevičius Petras su žmona Marija, Bundkūtė Bronė, Freidauskaitė Milda, Freidau-kaitė Lucija, Gelgotas Ona, Gocetai-čaitė Elena, Raudonaitytė Ona, Čižau-skaitė Stasė, Morkūnaitė Zuzana, My-kaitytė Eugenija, Ušruga Antanas, Jazbutis Anatolijus, Kocius Leonas, Sinauskas Pranas, Rudzins Tadas, Saldžiūnas Stasys, Zazeckas Juozas, Smatavičius Balys.

LIETUVIŲ BIBLIOGRAFINIO ARCHYVO SVEICARIJOJE SUKAKTIS.

Lietuvių Bibliografinis Archyvas sveicarijoje šį rudenį minėjo savo veikimo dvejų metų sukaktį. Nors visą laiką tenka dirbti sunkiomis sąlygomis ir nugalėti nemažą kliuvinių, Bibliografinis Archyvas vis dėlto nuolat auga. Archyvo rinkiniuose jau sutelkta apie pusantro tūkstančio pavadinimų, o su publikatais — apie 2.000 tomų. Vienokiais ar kitokiais keliais Archyvą pasiekia kone visi leidžiami lietuviškieji leidiniai, nors rinkiniuose yra ir spragų. Ypač pe-riodikos rinkiniai toli gražu nėra pilni.

Be spausdinių Archyvas gauna sau-goti taip pat nemažą rankraščių, pri-vatinės korespondencijos, organizaci-jų archyvų ir t. t. Pagal išgales Bibl. Archyvas telkia ir lietuvių menininkų kūrinius. Šiokia tokia pradžia šioje srityje jau padaryta.

Bibliografinis Archyvas savo suka-kties progą dėkoja visiems tautiečiams, vieniui ar kitai jų paramoms. Ypatinga padėka tenka leidykloms, kurios Archyvui siuntinėja savo lei-dinius.

Bibliografinis Archyvas, tarp kita, glaudžiai bendradarbiauja su Lietuvių Bibliografijos Tarnyba Memmingene, kuri, įtraukusi gaunamus leidinius ir savo sąrašus, pačius leidinius siunti-nėja Archyvui sveicarijon. Lygiu būdu Archyvo rinkinius praturtina jo tautininkai tiek Vokietijoje bei Aus-trijoje, tiek kituose kraštuose. Jiems irgi priklauso didelė padėka už ver-tingą talką.

Bibliografinio Archyvo adresas toks: Archives Bibliographiques Lit-huaniennes. Dr. A. Gerutis. Berne (Suisse-Switzerland). Karl Spitteler-str. 22.

Išgindamas ir trečiuosius savo vei-kimo metus, Lietuvių Bibliografinis Archyvas tikisi visuomenės paramos leidiniais ir atteityje.

„L. 2.“

— ADV. JUOZAS B. GAILIUS, sulaukęs 58 m. amžiaus, numirė Bo-stone sausio pabaigoj, 1949. „Kelei-vis“ pažymi, kad jo mirtis suteikė nuostolį visai to miesto-lietuvių ko-lonijai, nes jis daug metų darbavosi jos naudai.

Moteris ir Pasaulis

GARSIOS MOTERYS YRA STOROS.

„Liesos moterys niekuomet nebuvo garsios ir niekuomet nebuvo istorijai. Pradedant Rumunų karaliaus meiluže, grafole Elena Lupescu, kuri panašiai į Ticiano paveikslą moteris ir baigiant garsiąja Kleopatra ir net legendarine Ieva, visos jos buvo apskritos ir storos, kai tuo tarpu laibos ir prakaules moterys nevaizdino ir nevaizdina žymensio vaidmens.

Niekada dar iki šiol „lieknoji linija“ pasaulio ant savo meškerės nepakabino.

Kas gi galėtų Venerą ir gražiąją Elena kitaip, negu storąja įsivaizduoti. Žinomoji Sabos karalienė, kuri Saliamonui net buvo galvą apsuksusi, ir ta buvo stora.

Dabar lieknoji linija taip fanatiškai moterų vaikoma, kad kai kurie vyrai emė fanatiškai su ta linija kovoti. Pav. Musolini visokios propagandos keliu stengėsi įkalbėti moterims atsisakyti didelio plonumo, nes plonos moterys esą nesveikos ir negali atlikti gimdymo funkcijų. Musolini norėjo, kad Italijos moters pavyzdžiu būtų Milos Veneros statula.

Be to, Musolini buvo įsąkęs gydytojams, kad tie atkalbinti moteris nuo plonėjimo. Italų mediciniškoji spauda patarinėjo moterims smarkiai ir riebiai valgyti ir dargi vynu po šiklinukę išgerti.

Sunku pasakyti, ar Italijos moters paklausė šio naujos mados moterų daktaro. Nors iš tikrųjų Viduržemio jūros moterys niekuomet nė nėra buvusios labai plonos.

Venera, moteriškojo grožio įkūnėjimas, be abejojimo yra kūningiausia iš visų kitų deivių, buvusių graikų Olimpe. Biblijos moterys, kurių meilės žygdarbiai išmargintus visus Senasis Testamentas, yra niekas kitas, kaip rytietiški moterų grožio tipai, kurių pavyzdžiu ir dabar dar Rytų pasaulis laikosi.

Kas gi išdrįstų papuošti liesą moterį Judėjos karalių puošmenimis, arba kas galėtų moderniško manekeno figūrą apgresti senoviški Rytų rūbai? Juk tai būtų labai neskinoma ir negraži.

Estera, Salomeja buvo storos ir tik dabartiniai laikų dailininkai jas emė plonomis piešti.

Madame de Pompadur, oficiališkoji karaliaus Ludviko XV meilužė, kaip

rodo jos portretai, buvo liesa, nežūrint į jos gausingus apdarus. Ir koks gi jos likimas? Po jos mirties, jos palaidojimo dieną, karalius nerado kitų žodžių, kaip šiuos: „šlapia diena pasitaikė paskutinei markizės kelionei!“

Madame Diubary buvo stora moteris. Ji išstūtinė ir išaikvojo Prancūzijos valstybės išdą.

Rusijos Katarina, stambi ir stora moteris, užkariavo Petro Didžiojo širdį.

Napoleono Bonapartės žozefina stengėsi pati būti plona ir visas kitas plonas moteris globojo.

Bet Napoleonas nusikratė ja ir visomis padžiūvusiomis ir ūpingomis moterimis ir vedė Mariją Lūizą.

Taipogi ir garsioji anglų karalienė Ona priklausė prie storų moterų, kuri suvaizdino svarbų vaidmenį auglių ir pasaulinėje istorijoje. Tokios buvo Marija II ir karalienė Viktorija. Kas gi veikia labiausiai vyrų: ar liesos moters išmintis, ar apskritųjų moterų žavingumas ir lengvabūdiškumas? Neabejojant galima atsakyti, kad apskritųjų moterų žavingumas.

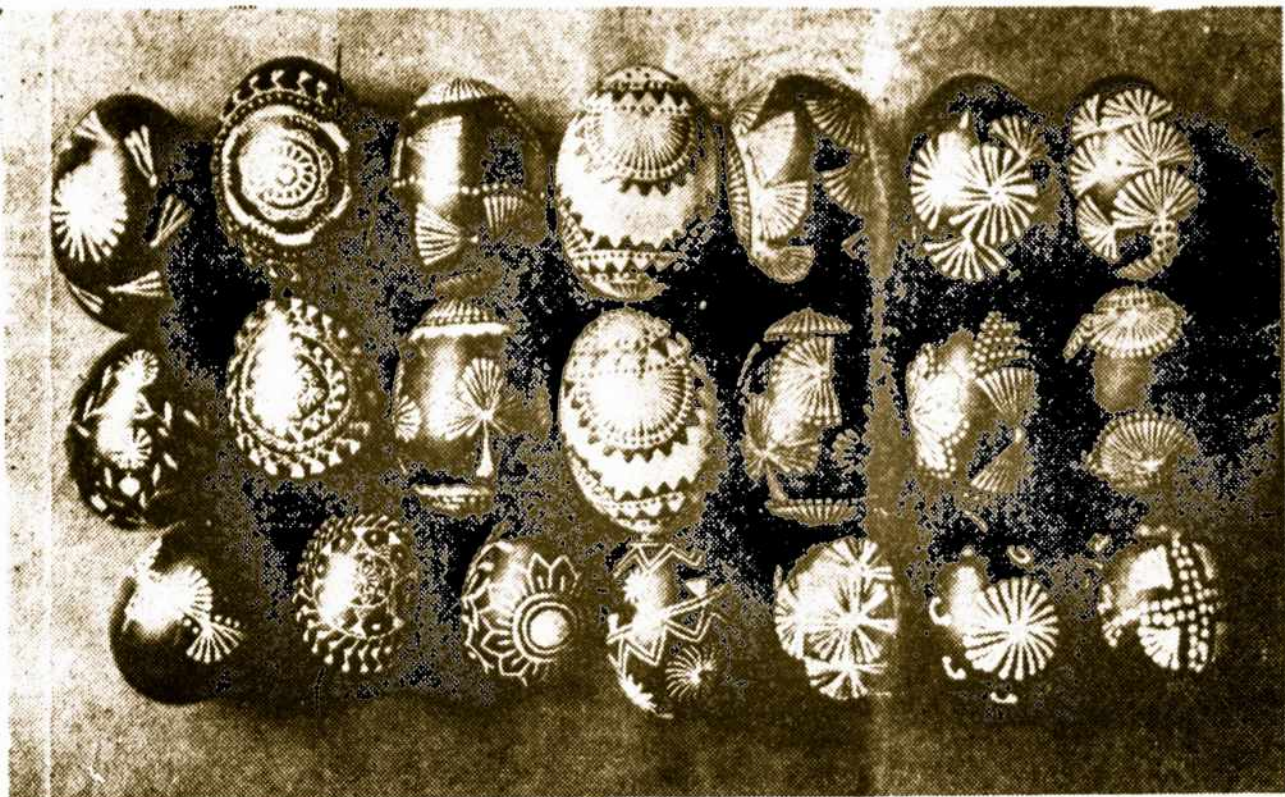
Europos, o ypač Amerikos tautos, kurios turi ne taip seną istoriją, mėg-

sta plonas moteris, nes jos nešino šių moterų menkumo istorijos. Tuo tarpu Rytų tautos, turėdamos seną istoriją aiškiai laikosi storesnių moterų ir su plonomis visai nesusidėda.

Jei moterys senaisiais laikais turėjo kurias nors politines ar romantiskas mintis, tai išmintingosios stengėsi prieti prie storesnių ir jų ginklus paleisti į kovos lauką, kad galėtų paveikti vyrus ir juos kaip šachmatų figūras dėti kur tinka. Todel nestorė nepaprastai, jei milijonai moderniškių liesų moterų savo gabiose rankose mažiau turėjo jėgos, negu Kleopatra, Diubary arba rumuniškoji Lupescu.

Šitaip aištingai gina storos moteris „Petit Parisien“ bendradarbis.

— VELYKŲ PROGA pasirinkite knygy iš „A. L. Balso“ knygyne.

Margučiai, margučiai, visiems per Velykas, 17. 4. 49, Lietuvių Klūbe, Avenida Boedo 737, Buenos Aires.

KELETAS MINČIŲ APIE GROŽĮ.

Moters grožio supratimas niekuomet nebuvo ir tur būt, nebus vienodas. Kas vienam gražu, kitam šlykštu. Grožio įvertinimas pareina nuo asmenybės, išsilavinimo, būdo ir nuo to, kuriai moteris rasei ar tautai priklauso.

Hotentotų moters grožio supratimas mums atrodo keistas. Blizgių vėrimas į ausis, nosis ir odos raizimas, be galo storos šlaunys ir pan., aišku, nežavi kultūringą žmogų. Tuo tarpu gi mūsų moterų grožio vargu ar patrauktų laukinių vyrų.

Bet visgi moters grožis yra jai skirta dovana, kuri ją daro gražiausia ir tobuliausia pasaulio sutvėrimu. Kūno formų ir veido bruožų grožis yra didelis moters turtas. Grožis greta sveikatos yra labiausia pageidautinas dalykas.

Grožis yra visko ryšys ir aukščiausias siekimo laipsnis. Tačiau natūralus grožis mus tiek nežavi, kiek natūralus. Bet šiais laikais labiau pasidomima nenatūralaus grožio pagunda. Tuo mes nusidedame prigimtį grožiui.

Paklausykite, vyručiai: Per Velykas bus margučiai, Visi soksime — uči, uči!

GAIVINKIME SKAUTIZMĄ!

(Oro paštu „A. L. Balso“)

L. S. S. Skautų Organizacijos Vadijos Austrijoje ir Vokietijoje

A t s i s k u i m a s .

1948 sukaustuviniai — tautiniai metai, kaip ir visos lietuviškos bendruomenės tremtyje, taip ir mūsų sąjonių ir vilčių grįžti į laisvą tėvynę nevykdė.

Daug iš mūsų sesių jau yra dar toliau nukilusių nuo tėvynės krantų, saugiusius, laisvus demokratinius kraštus. Dabar viena po kitos, likimo rankos vedamos, palieka vis mažėjančius savo būrius ir rėjančius vadovų eiles. Nėra dienos, kad iš kurio skautiško vieneto neatkiltų viena ar kelios sesės. Mes jas išleidžiame skaudamomis širdimis ir kartu džiaugiamės, kad jos išvykdamos perkelia ir mūsų veiklą. Mes likusios glaudžiamės, kad išlygintume išvykusių paliktas spragas ir matome, kad gyvename organizacijos besibaigiantį tremties laikotarpį. Matome, kad netrukus ateis laikas, kada turėsime organizacinę veiklą tremtyje baigti ir organizaciją, kaip DP skautų likviduoti.

Lietuvių skautų organizacija neturi baigtis su mūsų išsiskelimu iš Vokietijos. Jeigu taip atsitiktų, būtų lietuviškam organizaciniam gyvenimui ir jaunomenei tautinui ir pasauliniui atveju padaryta didelė žala. Todėl ji turi iškilti tuose kraštuose, kur Jūs įsikūrėte ar įsikursite ir tenai vystyti savo veiklą.

Mums labai sunku dėl jums žinomų priežasčių su kiekviena iš Jūsų susirasti. Daugelio net neturime adresų. Todėl prašome Jausis įsipareigojusioms organizacijoms. Kur yra susiję daugiausiai skautų prašome įkurti to krašto skautų centrą. Apie jo įkūrimą ir kitus vienetus skaitis, draugoves, būrelius — prašome mums pranešti, kad galėtume su Jumis palaikyti ryšį ir Jus pristatyti to krašto skautų organizacijai, kad atvykusios žinotų kur užsiregistruoti.

Manome, kad šiam labai svarbiam reikalui sesės ištaikysite nors truputį laiko ir perimsite iš mūsų L. S. S. Skautų organizacijos ateitį, jos pa-pročius, tradicijas ir būdą.

Laikiame Jūsų greito ir jautraus reagavimo ir

Budime

J. Augustaitytė-Vaidūnienė

Vyriausia Skautininkė.

PAŽINKIME VYDŲNĄ.

Mes savo tarpe tremtyje turime žymųjį tautos rašytoją ir filosofą Dr. Vydūną. Šiame kovo 22 d. jam sukako 80 metų amžiaus. Šiame Dr. Vydūnas mini ir kitas dvi savo su-kaktis, būtent: 60 metų, kai jis dirba visuomeninį ir kultūros darbą ir 50 metų, kai dirba literatūros darbą, mūsų tautai padovanojęs kelias de-simt veikalų.

Ar mes pažįstame žymųjį savo rašytoją ir filosofą Dr. Vydūną? Ap-gailėstaujant reikia pripažinti, kad nepažįstame. O taip neturėtų būti.

Jei norime, kad tauta kultūriškai stiprėtų, nepasiduotų svetimųjų kultūrų įtakoms, turime pažinti žymiausius savo kultūrininkus, iš jų gyvenimo ir kūrybos semtis stiprybės. Juk jie yra tie žmonės, kurie mūsų tautą vedė į laisvę, į nepriklausomą gyvenimą. Jie mūsų tautą kultūriškai stiprino.

Šiandien mes gyvename nepaprastai sunkius laikus, daug įvairių pavojų mums graso, ir mes galėsime išlikti tik būdami tautiškai ir morališkai stiprūs. Tad tos stiprybės ir semkimes iš žymųjų savo tautos vyrų, o ypač iš tų, kurie su mumis sve-čioj šalyje neša tremtinio kryžių.

Dr. Vydūno 80 metų sukačiai pa-minėti „Mūsų Kelias“ išleido A. Mer-kelio redaguota leidinį „Vydūnas“. Šiame leidinyje mūsų rašytojai ir kul-tūrininkai skaitytąją supažindina su jėdžia Vydūno asmenybe, su jo vi-suomenine bei kultūrine veikla, su jo kūryba.

Su šio leidiniu apie žymųjį mūsų rašytoją ir poetą turėtų susipa-zinti kiekvienas lietuvis tremtinys.

„VEDYBOS IR JŲ HIGIENA“: Visos ir visi įsigykite.

PEINADOS „ENRIQUE“

MOTERŲ PLAUKŲ KIRPYKLĄ

ENRIQUE LUKASEVICIUS, savininkas pats dirba, kad patenkinti savo gausią klientelą.

Darbas atliekamas moderniausiais aparatais, pigiomis kainomis.

DOMINGUEZ 524 — PINEYRO

Kasdieniniai Reikalai

BUVO GRAŽIOS VAIŠĖS OIKSTŲ NAMUOSE.

Kovo 26, 1949 gėrb. Jono ir Vandos Katinaitės oikstų medžio išdirbinių fabrike Buenos Aires įvyko turtingos vaišės, jų jauniausios dukters Aldos krikštynų proga. Kūmais buvo K. La-pinkas su ponia Vanagiene ir J. Ka-pinas su ponia Marcinkevičiene. Grį-žus iš lietuvių bažnyčios, įvyko vaišės, prie tikrai gražiai ir rūpestingai pa-ruoštos vakarienės. Svečių tarpe ma-tėsi: Kazimieras Kaminskas su šeima, Juozas Valečka su šeima, Pranas Staškevičius su dukra Irene, Jurgis Morkūnas su šeima, Pranas Čepas su šeima, Kazimieras Gasevičius su dukromis Irene ir Lucilla, inž. Pr. Kra-pavickas su šeima, Petras Kulonis su šeima, „A. L. B.“ red. Kast. Norkus, Dr. Jonas Narbutas su žmona, Anta-nas Satkauskas su šeima, Juozas Mar-cionis su šeima, Petras Šnioka, Mag-dalena Gikienė, Juana Janiūnaitė, Jo-nas Kalvelis, Jonas Žibaitis su šeima, Rastauskas, Marcinkevičiai, Vilijus Rastūnas, B. Mitra ir kiti malonių šeimininkų draugai. Publikos šokiams griežė šavainio ir Purvinio muzika, pritariant smuiku savanoriui Čepui. Skambėjo Ilgiausiu Metų Aldai ir jos tėveliams bei kūmams. Vaišės tęsėsi ir sekandį dieną.

Leonora Nelida Valečka.

PAVYZDINGAS NAUJOKŲ ELGESYS.

Naujai atvykę lietuviai, kaip ir bu-vo laukta, apart gilios tėvynės meilės, atsivežė ir gražius, tikrai lietuviškus papročius: į paskaitas, koncertus bei pokylis lankosi laiku, skelbtą va-landą.

Iš to matyti, kad Lietuvoje senas, nekultūringas rusų atneštas paprotys tapo išgyvendintas.

Visuomeninėje veikime, lygiai pri-vačiame gyvenime, duoto žodžio pil-dymas bei punktualumas turi nepa-prastai svarbius reikšmes.

— VYTAUTAS KERBELIS jau tė-vas. Pereitą mėnesį lietuviškas gar-nys apdovanojo stiprių pirmagimių sūnum jo žmoną Beatricę Kleizaitę Kerbelienę. Muziko sūnui parinktas jo tėvo vardas. Taigi, mūsų koloni-ja padidėjo dar vienu Vytautu. Lin-kėtina naujagimiui laimingai augti jo jaunų tėvų džiugumui ir mūsų koloni-jos garbei.

— ELIZABETH BLACKWELL buvo pirmutinė moteris, kuri įsigijo gy-dytojos laipsnį, baigdama medicinos fakultetą Amerikoje lygiai prieš sim-tą metų, t. y. 1849 metais.

— JOHANA VARASIENE, žymi lietuvių veikėja, numirė sausio pa-baigoj, 1949, Chicago, Ill., rašo „San-dara“.

— ANNA LUISE STRONG, ame-rikietė, garsi Stalino gyrėja, suimta Rusijoje ir kaltinama šnipinėjimu.

— TUBELYTĖ ir Yčaitė JAV susi-žadėjo su svetima tauta.

Lietuviškų knygų nedaug teturime, jos gimsta per vargą ir aukas, branginkime jas!

ANTANINA DAMBRAUSKAITĖ OPEROJE.

Po sėkmingų pasirodymų Augsburgio vokiečių Operoje Madam Butterfly ir Mimi operoj Bohema partijoje, ši-mioji Lietuvos Operos solistė Antanina Dambra-Dambrauskaitė neseniai vėl dainavo tame pačiame Teatre centrinį Marijos vaidmenį B. Smetanos operoje „Parduotoji Nuotaka“ („The bartered bride“).

Šiuo metu, su kitais lietuvišiais dai-nininkais, Ip. Nauragiu, E. Kalvaity-te ir St. Baranauku, žymni solistė bu-vo dviejų mėnesių koncertini kelionel po Angliją.

Pavasario sezonui A. Dambra-Dam-brauskaitė pakviesta į Müncheno Val-stybinę Operą dainuoti Elkos partiją operoje „Lohengrin“ ir Desdemonos partiją operoje „Othello“.

Pažymėtina, kad A. Dambrauskaitė Augsburgio Operos Teatre pripažinta teisė dainuoti partijas ne originalų kalbomis, bet lietuviškai. Tuo būdu vokiečių operinėje scenoje pirmą kar-tą praskamba vokalei interpretacijai ypač tinkanti muzikali lietuvių kalba.

— TERESĖ LAUKAITYTĖ - KU-RAITIENĖ 30. 3. 49 operuota sana-torijoje Olivos. Grįžus savo šeimos židiniui, jaučiasi geriau.

AMERIKA PAGERBĖ KINIETĘ MOKSLININKĘ.

Iš Kinijos į JAV 1936 metas atvy-ko mokytis jaunuolė Chong Kwai-Lui. Įsigijus daktarą ir dirbdama West-inghouse Elektros Bendrovėje, prisidė-jo prie atominės bombos išradimo.

JAV vyriausybė dabar jau suteikė Amerikos pilietybę ir teisę nuolat gy-venti Amerikoje. (O gal tokiu būdu neišeit, kaip tūlos šalys nei vieno darbo žmogaus neišleidžia iš savo įta-kos ribų).

JAPONIJOS MOTERYS DAUGIAU NEVERGAUJA.

Nipponnaci fašistinei „ašiai“ pralo-šus karą ir amerikiečių pastangomis padėjus įvesti demokratinę konstitu-ciją Japonijoje, tos šalies moterys ga-vo lygias teises su vyrais.

1948 metų bėgyje Tokio įvyko 864 porų išsiskyrimai, kurių didžiumą pra-dėjo moterys dėl brutalaus jų vyrų elgesio.

MANĖ, KAD ŽMONOS SESUO NEPLAUS LĖKŠIŲ.

„Buenos Aires Herald“ 16. X. 48. patalpino tokią telegramą iš Suomijos sostinės, Helsinkio: Viena suomių šeima Helsinky gavo siuntinį-paketą iš JAV. Tai buvo keista pudra, be jokio nurodymo, kaip vartoti. Šeima plovė lėkštes ir bandė šveisti peilius, bet netiko. Tada sumaisė dalį su mil-tais ir iškepė blynų, bet taipgi nebu-vo skanūs. Po to išmetė siuntinį sąs-lavų dėžėn. Vienok už kelių dienų ga-vo laišką iš JAV, kuriame rašoma: Numirė Jūsų žmonos sesuo, tat pa-siuntė Jums jos lavono pelenus, kad išsklindintų palaidotute.

VAIKŲ KAMPĖLIS

ADOMĖLIO SAPNAS

Pro mažytį langą žiba žiburėlis. Ten sapnų lūliuojams miega Adomėlis.

Mato jis — Velykė takučiu ateina. Jai burys vaikučių traukia linksmą dainą.

Ryšulys jos rankoj, antroje pintinė. Girdi — Adomėlio vardą ji vis mini.

Štai ir jo namučiai, gražutėliai rūmai. Viduje — Velykė. Ak, koks jos gerumas!

Sėdas ant lovelės, glaudžia, glamonėja daug gražių margučių jam čia pat sudėjus.

Ir staiga nubunda. Kur teta Velykė, kur margučiai gražūs. Nieko nebėlikę...

Jonas Mineiga.

NETURĖJAU LAIMĖS.

Neturėjau ašai laimės Gimti Lietuvoj, Ir bent trumpą valandėlę Pabūt jos gamtoj.

Man tėveliai pasakoja, Kad ten daug gražiau — Tenai žmonės visad linksmūs, Nors vargo daugiau.

Ten gamta skėsta žieduose, Paukščių dainose; Ten vaikučiai su drugeliais Žaidžia pievose.

Kad galėc' pavirst paukšteliu, Skrisčiau aš tenai, Pamatyt tą gražią šalį, Ko trokštų senai!

L. Kančauskas.

Bs. Aires, 2. 2. 49.

MAŽIEJI SKAITYTOJAI!

Prašykite savo tėvus, vyresniusius brolius ir gimines, kad supažindintų jus su Lietuva. „A. L. Balso“ kny-gyne yra daug lietuviškos literatūros vaikams. Yra paveikslų, žemėlapių, Lietuvos vaizdų albumų ir įvairiausių gražių knygelių. Av. Boedo 737, Bs. Aires.

GENE PAULAUŠKAITĖ, Argentinos lietuvaitė, vadovaujanti EN-RO-GE meniniam trio, su gastrole-mis apvažinėjo šiaurės, Pietų ir Centro Ameriką. Dabar iš Panamos atskrido į Kolombiją ir dirba Cali municipali-teto teatre.

PERFUMERIA
NANCY
UT. 22-7860
AVDA. GRAL. MITRE 2769-SARANDI

Grožio Salionas „BERTA“

Ilgalais plaukų garbanavimas, dažymas, pridėjimai. — Manicura. Savininkė lietuvaitė:

CARLOS CALVO 418 Buenos Aires

Užsisakykit valandą telefonu: 33 - 5833

Buvusi „ESMERALDA“ šukuotoja

PEINADOS „ENRIQUE“

MOTERŲ PLAUKŲ KIRPYKLĄ

ENRIQUE LUKASEVICIUS, savininkas pats dirba, kad patenkinti savo gausią klientelą.

Darbas atliekamas moderniausiais aparatais, pigiomis kainomis.

DOMINGUEZ 524 — PINEYRO

Savos Kalbos Reikalu

SVETIMYBES SENOJE IŠEIVIOJE IR PASAULIUOSE.

Girdėdami kai kuriuos ankstyvesnius mūsų išseivius kalbant lietuvių kalba arba matydami juos rašant visai paprastą, primityvią rašybą, mes kartais stebimės ir apgailestaujame, kad taip yra. Bet taip darydami, mes visai nepagalvojame apie pačią tikrovę: nežinodami tikrųjų priežasčių, dažnai darome lengvas, bet klaidingas išvadas ir tuo būdu patys save apgaudinėjame.

Norėdami geriau suprasti šitą reiškinį, mes visų pirma turime atsiminti, kad gimtoji kalba geriausiai gali tapti tik savo krašte, kur žmonės nuo seniau gyvena gyvena, turi savo tradicijų, papročių, savo kultūrą ir, svarbiausia, bendrą reikalių bei tikslų. Taigi savo gimtojo krašto aplinkybės, sava tautinė kultūra bei sąmonė ir gyvi nuolatiniai bendruomeniniai ryšiai yra geriausias būdas gimtajai, ypač bendrinei kalbai palaikyti ir ugdyti. Štai pvz., prieš kelias dešimtis metų nemaža lietuvių, daugiausia visai paprastų kaimiečių, yra palikę savo gimtąjį kraštą ir įsikūrę svetur, tarp svetimųjų. Dirbdami daugiausia sunkų fizinį darbą, jie paties gyvenimo buvo ilgainiui verčiami vis daugiau prisitaikyti prie naujų aplinkybių ir tuo būdu neišvengiamai vis daugiau nutolti nuo to gyvenimo, kuris, kylant tautinei sąmonei gimtajame krašte, nuolat vis žengė pirmyn ir vis daugiau reikėsi savo naujomis dvasinėmis ir medžiaginėmis vertybėmis. Ypač tai aiškiai galime dabar pastebėti JAV lietuvių gyvenime. Senesnės kartos atstovai dažnai dar kalba lietuviškai, savo atsiminimais ir šiaip sentimentais yra daugiausia prisirišę prie savo gimtinės, bet jaunimas savo įpročiais daug kur yra jau gerokai nutolęs nuo savo tėvų žemės ir tarpusavy dažnai jau kalba nebe lietuviškai. Nepriklausomybės laikais man pačiam yra tekę matyti amerikiečių lietuvių, kurie visi tarpusavy, šnekėdavosi gražiai angliškai, o lietuviškai vienas kitas jau tik trumpesniais sakiniiais ir atsitiktiniais žodžiais laisviau begalėjo reikštis. Dar liūdniau atrodė į Lietuvą atvykusi Anglijos lietuvių jaunimo ekskursija: ne vienas iš jos dalyvių galėjo tik viena kitą lietuviškai daina padainuoti, o šiaip lietuviškai kalbėti beveik jau negalėjo.

Žiūrint į tokius reiškinius, mums gimusiems bei augusiems Lietuvoje ir visą laiką tik lietuviškai kalbėjusiems, daug kam visa tai atrodo svetimai ir nesuprantama, iš dalies net keista. Bet pagalvojus apie mūsų sunkų ir vargingą gyvenimą daroma laikais, kada Lietuvoje, A. Baranaukos žodžiais, tariant, buvo tamsu ir juoda, ir atsiminus mūsų nevisai stamantų atsparumą svetimajai įtakai, tuojau pasidaro suprantama, kad visai tai, ką dabar matome mūsų anksty-

vesnių išseiviu gyvenime, yra natūrali ir neišvengiama būtybė, siekianti gauti toli į mūsų praeitį ir iš dalies pasireišianti net dabartiniame mūsų gyvenime. Pvz., šiuo metu nemaža mūsų gyvename drauge įvairiuose Vak. Europos kraštuose: dažnai tarpusavy susieiname, turime savo tarpe nemaža mokytinių, laikome savas mokyklas, leidžiame lietuviškas knygas, skaitome lietuviškus laikraščius ir kt., bet svetimoji įtaka vis dėlto pamažu skverbiasi į mūsų gyvenimą, ir tiek. Vieni iš mūsų veda svetimtautes ir tuo būdu daugiau išsiskiria iš lietuvių tarpo, kiti vėl kitokiais būdais, susidurdam su svetimtaučiais, užsikrečia svetima įtaka ir jūčiomis ar nejučiomis dažnai ima vadovautis svetimais papročiais bei poelgiais ne tik savo kasdieniniame gyvenime, bet ir kalboje.

Tad ko benorėti iš mūsų ankstyvesnių paprastų išseiviu, kurie, nieko gero neregėję savo krašte caristiniais laikais ir naujose aplinkybėse iš pradžių taip pat patekę į sunkų vargą, dažniausiai neturėjo nei laiko, nei progos daugiau pasidomėti tolimaisiais bendrais mūsų visuomenės ir visos tautos reikalais. Todėl visai ne stebėtina, kad kai kurie iš jų terešo laisvus be jokių gramatinių taisyklių, vartoja daugybę senų slaviskų skolinių ir įvairių amerikinių svetimybų, pvz., strytas, tikietas, gatvėkaris ir kt.

Ir taip daro ne vien tik Amerikos lietuvių: didysis malūnas panašiai moka ir kitų tautybių žmonės.

Visa tai atsimindami, mes neturime per daug stebėtis mūsų ankstyvesnių išvykėlių gimtosios kalbos menkėjimu: dėl to, yra kaltas visas mūsų vargingas praetis gyvenimas, sunkus išseiviu likimas, tautinės kultūros židinių stoka svetimuose kraštuose, menki išseivijos tautiniai ryšiai su tėvyne, mažas mūsų visų domėjimasis išseivijos kultūrinio bei tautinio gyvenimo ir kt. Reikia tikėtis, kad ateityje, įsiliejęs naujoms jėgoms, pagyvės mūsų išseiviu tautinė sąmonė bei atsparybė ir tuo pat metu susidarys palankesni aplinkybių lietuvių kalbai ne tik ilgiau išlikti, bet ir tobulėti.

Pr. Skardžius.

REDAKCIJOS PASTABA: Prof. Skardžius labai teisingai aiškina svetimybų atsiradimą vienos ar kitos tautos išseiviu kalboje. Autoriaus teigimu, pabėgėliai Vokietijos stovyklose per porą metų spėjo prisirinkti nemažai svetimybų, kaip senieji išseiviai per 50 metų: Vedybos su vokietėmis ir kitų tautų pabėgėliams, barbarizmai kalboje ir t. t. O bendrai tautos mėlė yra didesnė tuose išseiviuose, kurie apsigyveno Amerikos kontinente dar prieš 16 Vasario, 1918 metų.

„A. L. B.“ Red.

VEŽIO LIGAI ATEINA GALAS

Naudingas medicinos laimėjimas.

Daily Mail reporteris praneša, kad D. Britanija stovi išvakarėse didelio išradimo vėžio ligai gydyti. Šį pranešimą paskelbė Britų imperijos vėžio kampanijos 25 metų susirinkimas Londone.

Vykdomojo K-to pirmas Lockhart-Mummery patvirtinęs, jog esą jau įrodyta vertė vaistų gydant prostatinės liaukos vėžį. Naujieji vaistai, vad. urethane, taip pat gerai veikia leukemiją atvejyje, kai vėžys pasirodo kraujo sudaruose organuose.

Tai esą pirmasis įvykis, kada vėžys pagydomas vaistais, nevarojant operacijos ar spindulių. Naujieji vaistai esą teguami tik dviem vienetų ligos formoms, bet ir tai esąs didelis žingsnis pirmyn.

Naujuosius vaistus išrasti padėjė modernūs mikroskopas, kuris padidina iki 100.000 kartų. Juo galima suvokti mažiausius mikroorganizmus. Ateis laikas, kada vėžys nebebus toks baisus žmogaus priešas. 1946 m. Anglijoje ir Valijoje nuo vėžio mirė 75.407 žmonės, t. y. 8.833 daugiau negu 1938 metais.

— KNYGŲ apie sveikatos saugojimą galima gauti „A. L. Balse“.

Pirmoji Pasaulio Galybė

Vienas aukštas amerikiečių kariuomenės pareigūnas, paklaustas apie karą su Sov. Rusija, pasakė, kad jeigu karas būtų prasidėjęs praėjusį pavasarį, atrodė, kad Vakarai tik po ilgesnio laiko būtų laimėję. Bet jeigu dabar amerikiečių planai sutelkti žmones, mašinas ir įrengti atsparos punktus sėkmingai pavyksią. Vakarai būsią pakankamai pajėgūs kiekvieną puolantią jėgą sulaukyti ir atmušti. O jeigu užpuolimas įvyktų vėliau, būsią galima visai greitai ir be didesnių žmonių ir medžiagų nuostolių laimėti.

Prieš metus visos Amerikos karo pajėgos priimtu įstatymu oficialiai yra sujungtos vienoje vadovybėje ir nukreiptos į vieną tikslą. Tiesa, užkulisyje dar vyksta tam tikras trynimasis tarp atskirų ginklo rūšių vadovybių, tačiau dėl bendro strateginio plano prieita vienos nuomonės, ir tradiciškai taiki Amerika smarkiai ginkluojasi.

Amerikiečių karinės pajėgos šandien dar tebėra daug mažesnės negu vadovaujančių asmenų apskaičiavimu.

Bet jos auga ir plečiasi. Ateinančių metų JAV karo pajėgų vaizdas taip atrodė:

	Dabar	1949. 6. 1.
Sausumos kariuomenė	548.000	790.000
Laivyno tarnyba	389.076	434.675
Jūros desantai	81.723	89.225
Oro pajėgos	382.000	444.500

1.400.799 1.758.000

Vadovaujantieji sluoksniai yra vieningos nuomonės, kad aviacija turi būti stipriausia Amerikos apsauga ir kad turi būti sustiprintos sprausminių naikintuvų ir bombonešių trupės. Bombonešių pajėgas norima sustiprinti 900 supertvirtoviu, kurios vėliau turi būti papildomos naujo tipo lėktuvais.

20.000 lėktuvų.

Siekiami, kad Amerika iš viso turėtų 20450 lėktuvų, kurių 8.000 būtų naudojami (įskaitant ir transporto

lėktuvus), o likusieji numatomi kaip rezervas krašto apsaugai. Laivynas per 14.500 lėktuvų galėtų turėti savo dispozicijoje. Oro pajėgoms Amerikos fabrikai turi kasmet pagaminti bent po 5200 lėktuvų.

Šiuo metu daromi laivų bandymai. Neseniai trumpai buvo pranešta, kad statomas naujo tipo povandeninis laivas, kuris būsiąs greitas, mažas ir nepaprastai judrus. Ateinančiais metais tokius laivus pradės statyti masiškai. Tai be abejonės, bus atsakymas į rusų iš vokiečių paimtus Schnorkel-tipo povandeninius laivus. Žmonių rezervai.

Nors ir pati Amerika turi sunkių karinių problemų, bet įvykių raida reikalauja paruošti ir apginkluoti visą V. Europą. Reikia dabartines V. Europos turimas 14 ar 15 menkai apginkluotų divizijų pakelti iki 45 stipriai motorizuotų puolamųjų divizijų, kurios būtų pajėgios pačios sulaukyti raudonosios armijos riedėjimą. Bet (Nukelta į 6-tą pusl.)

Dailininkas Jonas Rimša prie savo naujo kūrinio „La Paz Įsteigimas“. Bolivijos vyriausybė nupirko šį paveikslą ir jis puošia tos šalies Istorijos Muziejų. Šis lietuvių kūriny, atvaizduojantis La Paz įsteigimą prieš 400 metų, teikia garbę ne tik Bolivijai, bet ir mums. Dail. J. Rimša dabar turi savo kūrinių parodą Peru sostinėje, o tėvai, brolis, sesutės ir švogeris Pronksnius šią savaitę iš Bolivijos persikėlė gyventi Argentinoje.

Poezija

PALANGES BERZELIUI.

Ar tau vėtros blaško,
Ar saulėta diena, ---
Visada berželi,
Tu palangėj vienas.

Vienas tu berželi,
O aplink --- pušynas;
Čia tarp pilkų uolų
Vien vijokliai pinas.

Ir dažnai pro langą
Mintimis išslydęs,
Primenu gimtuosius
Aš miškus tėvynės:

Tarp tėvų sodybų,
Prie vingiuoto kelio,
Mano tėviskėlę
Augs daug berželių.

Ir kolei, berželi,
Palangėj siūbuosi, ---
Apie tėviskėlę
Aš dūmas dūmosiu.

Priminsi man dainas
Dainuotas motulės,
Lietuvos beržynų
Giesmės lakstulės.

Ir bujok, berželi,
Čia mano palangėj,
Kolei aš sugrįžsiu
Tėviskėlen brangin.

O kada tėvyne,
Grįžęs pamatysiu ---
Žemę apkabinęs
Sirdy pasakysiu:

„Tarp kalnų nolytų
Paliko berželis,
Kuris į tėvyne
Vis man rodė kelią“.

Juozas Gaigalas.
Svedijoje, tremty.

AUDRA LIETUVOJE.

Išdidus Perkūnas atadunda
Griuosna svaitydamas žaibus.
Žemę jau pavasario pagundoj
Praskleidžia žaliuojančius rūbus ---

Ir nuplautą nuodėmingą kūną
Taip visa virpėdama laikys,
Kol apglėbusi nerimstantį Perkūną
Užmigdys, bučiuodama akis...

KAIMO TAKAI

Jūs vedate nuo lopsio ligi karsto
Kartų kartas smiltim baltom,
Vainiklapius po kojų barsto
Ziedai žibėdami rasom.

Jūs saukiate kaimyną prie kaimyno,
Jie sveikinas grubia, gera ranka,
Ir baigiate prie kaimo kapinyno,
Panerdami po šimtmečių banga.

TALISMANAS.

Tėvas rantom drebančiom pakėlė
Rysulėlį su šventa žeme,
Ir nulenkę galvas mes kalbėjom
Malda, kur išmokta, nežinia.

Gal tada, kai lietėm aslos molį,
Šaltą aslą kūdikio ranka,
Gal tada, kai tik basirėjom kojom
Perėjom garuojančią vagą?...

Tėvas rantom drebančiom padėjo
Rysulėlį su šventa žeme,
Mes nulenkę galvas dar tylėjom
Tos ekstazės užsimiršime.

Kazys Bradūnas.
(Iš naujo rinkinio „Apeigos“, išleisto Europoje).

Seni Draugai

Po didelių, rausvais žiedais pasi-
puosusių kaštanu ant suolo sėdėjo du
seneliai, tyliai žiūrėdami į skendintį
saulės šviesos parko taką.

Rytmetinė saulė žėrėjo skaisčiai
mėlyname danguje, blizgindama nu-
svirusius lapus; puošnūs žiedų kekės,
dar pasidabinusios skaidriais saulės
spinduliais, žavėjo akį savo nepa-
prastai švelniu atspalviu; šilti vėjo
atodūsiai krutino juos palengvėle, ir
tada iš tų žiedų tryško paslaptingos
bangėlės, pripildydamos orą neapsa-
komo grožio simfonija, kuri skverbė
bei į kiekvieną žmogaus narvelį,
glostė širdį ir sieloje kėlė pasigė-
rėjimą pasauliu, pasididžiavimą gy-
vybe.

Tiedu seneliai sudarė didžiulį kon-
trastą su ta jauna, pilna tvirtos gy-
vybės gamta. Jų akys irgi buvo mė-
lynos, bet pavasario dangaus spin-
dinti mėlynė tyčiojosi iš jų blankios,
apmėnusios šviesos. Jų balti, reti
plaukai, suvystusi oda, išsiskalinę
šandai rodytė rodė, kad žiema jų kū-
ne jau tvirtai buvo įsiviešpatavus,
o raudonos gyslės išmarginusios jų
veidus darė įspūdį, kad kraujas jose
yra sukrešėjęs. Vienas jų buvo kur-
cias, todėl jiedu beveik lygi, kad
nesivargintų be reikalo. Tarp kelių
jiedu pasistatė pasirėmę, pasirėmę ant
jų savo grublotomis rankomis ir
sėdėjo sušikupinę, įsmeigę savo pa-
žilugusias akis į gintarinę šviesą.

Bet į kiekvieną įvykį ardančią to
vidudienio monotonią jų dar neub-
lėmusios sielos dalėle galvališkai atsi-
lepdavo: jų surinklėjusios blakstie-
nos sudrebėdavo, o ant šlaipų lūpų
kartais pasirodydavo kažkas pana-
šaus į šypseną.

Staiga kitame tako gale jiedu pa-
matė žmogų ateinant. Juvdvių gal-

vos iš karto šiek tiek pakilo. Jiedu
stebėjo jį kurį laiką ir paskui, pir-
mą kartą, metė vienas į kitą ženklų
žvilgsnį. Ir vienas jų prabilo:

--- Kas ten eina?
--- Ar ne Petras?
--- Rodos, Petras. Bet aš nematau
taip toli...

Pasilenkę ant savo lazdų jiedu ra-
miai laukė to žmogaus prisartinant.
Jis irgi buvo senas. Ir kaip dar. Iš
tikrųjų jiedu atrodė tik vaikai prieš
jį. Aukštas, baltas kaip balandėlis,
energingas veido bruožais, jis buvo
panašus į kažkokį biblišką pranašą.
Bet nors jo išvaizda ir sudarė tokį
rimtą įspūdį, jis žingsniavo kaip
koks sportsmenas. Jo judesiai buvo
lygūs, tvirti, mityūs --- gražu ir į-
pūdinga buvo pasižiūrėti į tą senį.

Pastebėjęs du senelius po kaštanu
jis sumojo jiedviems savo stora lazda
--- tai buvo lyg kokio kino didvy-
rio grąsinimas kardu. Priėjęs artiau
jis pasveikino juodu, sušukdamas
storu, skardžiu balsu:

Sveikas, Jonas! Na, Antanai, kruti
dar?

Sveikas. Po biskį. --- Jiedu atsakė
lyg susigėdę. Jis ėmė šaukti kažką
apie orą, apie daržus, o jiedu užrie-
tę galvas, nudrįbusiomis lūpomis,
klausėsi stebėdami jo kiekvieną ju-
desį. Bet, matyt, tokia pozicija jied-
viems nebuvo patogiai, nes, šiek tiek
pakėlę savo vidurinę kūno dalį, jiedu
pasilinko į šoną, ir staigiu judesiu
--- Manėm, gal neateisi --- prabilo
Jonas.

--- Oo, buvan pasivaikščioti! --- jis
šaukė. --- Toli buvan nuėjęs!

Petras sumojo ranka ir pakratė
laikrodį jiedviems po nosim.
Jiedu nedrįso klausiti, kur, būtent,

jis buvo, bet iš jo balso jiedu supra-
to, kad jis buvo sukoręs ne mažiau
kaip dešimt ar dvylika kilometrų. Iš
pavdo ar gėdos jie ėmė liūdnei žiū-
rėti į žemę.

Petro žinios buvo didelė šventė
jūdviejų gyvenime, kuris jau seniai
buvo visas viltis šokiadieniui. O kai
dėl tų žinių vertės, tai juk Petras
jiedviems buvo neklaidingas orakulas,
vyras šedevras! Kai jiedu dar vaik-
ščiojo sijonėlinuose, Petras jau buvo
puikus vyras su ūsais; per visą savo
gyvenimą, santykiuodami su juo, jiedu
jautėsi esą tik vaikai. Ir dabar,
kada jiedu virto bejėgiais seneliais,
jis vis dar tebešvino juodu savo
gyvumu ir ištverme. Jis turėjo kaž-
kokią paslėptąją gajumo paslaptį, kuri
jam suteikė amžiną jaunystę. Už
šimto žingsnių pasaulis jiedviems se-
niai buvo apsidėjęs nepermatomu
rūku, o jis pastebėdavo kiškų už
kilometro; visi pasaulio garsai jų
dvių ausis pasiekdavo kaip per sto-
rą akmens sieną, o jis galėdavo gė-
rėtis lakstingala, kaip dvidešimt
metų jaunuolis; jiedu rankojo žinias
tarp žmonių, nes nebegalėjo skaityti,
jo kišenis visomet buvo prikim-
tas laikraščių. Jis puikiai žinojo kas
darosi pasaulyje, pasakodavo jiems
apie karus Kinijoje, apie hitlerininkų
darbelius, apie skridimus per vande-
lynus; patiekdavo sumanymus, kaip
išbrišti iš ekonominės krizės sunku-
mų, kaip atgauti Vilnį. Jis puikiai
suvoikdavo visus diplomatijos sukčia-
vimus ir išaiškindavo jiedviems kiek-
vieną susidariusią politinę padėtį.
Jiedu atsidėję klausydavo jo žodžių
kaip kilniausio pamokslų, žiūrėdami į
jį su pagarbą ir nusistebėjimu. Jiedu
tikėjo jo kiekvienu žodžiu. Kartais
jis melavo, mulkino juodu kaip senas
čigonas, bet jiedu jo niekad tuo ne-
fartė.

--- Tikra tiesa! --- tęsė toliau Pet-
ras. --- Stačiuje eina, o kišenėje ni-
nori. Vis tai ielektra!

--- Bet kaip tai gali būti? --- tarė
Jonas. --- Ilektra?
Jiems taip besėdint, sėdintis vis da-
rėsi trumpesnis, ir saulė ėmė kaitinti
jų pėdas. Jonas paklausė, kiek laiko
galėjo būti tuo metu.

--- Kiek laiko? --- pakartojo Petras
lyg nustebug.

Jiedu susikaupę žiūrėjo į jo ranką,
kai jis ją kišo į liemenės kišenę. Jie-
du neturėjo laikrodžių. Tik Petras
jiedviem galėjo pasakyti laiką, nors
pats, rodos, tyčiojosi iš jo. Jis iš lėto
atšaukė didžiulį laikrodį iš kišenės,
atkišo jį prieš save ir atidžiai pa-
žiūrėjo į rodyklės.

Jiedu irgi žiūrėjo į jį --- iš pradžių
labai susikaupę, o paskui su tyliu nu-
sistebėjimu. Prisilenkę dar artiau,
jiedu nenorėjo tikėti savo akimis ---
laikrodis sustojo!

Visi trys jie tyliai tebežiūrėjo į
jį. Kad tas laikrodis sustotų, jiems
atrodė nepatikimas daiktas. Tai lyg
visu pasaulio tvarka būtų apsvirtusi
aukštyn kojomis, tartum pats laikas
būtų sustojęs! Petras smarkiai pa-
kratė laikrodį: rodyklė persoko per
vieną sekundę ir vėl sustojo. Jis pa-
kėlė jį prie ausies ir klausėsi --- nė
krusti!

Visi trys jie liūdnei sėdėjo valan-
dėlę, netardami nei žodžio. Tas
laikrodis, kaip ir Petras, buvo tobul-
ybė, be galo senas, netgi senesnis už
patį Petrą. Jiedu niekad nesuskai-
čiuotų kiek kartų Petras gyvėsi jo
tobulumu, grožiu ir vertingumu. Jie-
du tik atsiminė, kad jis kadaise bu-
vęs jo tėvo, kuriam žmonės sūlė di-
delius pinigus už jį, ir kad jis niekad
nebuvo sustojęs nuo pat Kascinskos
vėlavų.

Bet greitai Petro veidas nusvito,
ir jis paklausė --- bet taip lyg būtų
pasirėngęs atidengti didžiausią pa-
slaptį:

--- žinot, kodėl jis sustojo?
Žinoma, jiedu tik pakratė galvas
ir tebežiūrėjo į jį kaip avinėliai. Iš
kur jiedu galėjo žinoti?

--- Tai ielektra.
Jiedu vis dar žiūrėjo, matyt, nieko
nesupratę.

--- Tai ielektra. Ilektra mano kūne.
Antanas buvo kurčias. --- Kas? ---
paklausė jis.

--- Ilektra! --- reikšmingai sušuko
Petras.

--- Ilektra? Jiedu vis dar negalėjo
suprasti jo. Ką gi, reikėjo laukti.

Pagaliau orakulas prabilo, nesiliau-
damas kaisiojęs tą įstabų laikrodį
jiedviem po nosim.

--- Vakar per pietus tik žiūriu ---
stovi! --- Jis pats valandėlei sustojo,
matyt, norėdamas pabrėžti to įvykio
nepaprastumą. --- Kaip gyvas esu,
niekad nebuvo sustojęs! Kas per vel-
nias pasidarė, nieko negaliu su-
prasti...

--- Buvai pas dzigormestrą? ---
paklausė Jonas.

--- Buvau. Laikrodis senesnis už
mane, sakau, ir niekad kaip gyvas
nebuvo sustojęs. Kas per paralius
šlindas, sakau. O jis pažvaivavo į jį
po akuliorius, pačiupinėjo repliukė-
mis ir taip man ir pasakė.

--- Kaip?

--- Ilektra, sako, ir daugiau nieko.

Tavo kūne, girdi.

--- Ilektrios šviesa?

--- Na taip. Sako, tu pilnas ielektrios.

Eik, sako, namo, padėk laikrodį į
stačių, ir jis eis kaip eges. Aš taip
ir padariau.

Du seneliai, matyt, tai labai sudo-
mino, nes jūdviejų akys ėmė smar-
kiai mirkinti, o sūglėbė smarkiai dar
labiau nudribo. Pagaliau, Petras,
kratydamas laikrodį, sušuko trium-
faliskai.

--- Ir jis ejo! Kaip niekur nieko!

Du seneliai sumurmėjo kažką iš
nusistebėjimo. Jūdviejų suremėjęs
protas negalėjo suvokti to laikrodžio
nepastovumo. Jiedu tik dėjos su-
prantą ir lingavo galvas tartum no-
rėdami pasakyti: --- taip, dabar jau
toki ištvirkę laikai atejo; ne taip,
kaip seniau kad būdavo..."

--- Tai mano kūnas --- Petras aiš-
kino. --- Jis pilnas ielektrios...

--- Ilektrios šviesa?

--- Taigi, pilnas. Stačiai verda!

Jis gyvėsi tuo lyg būtų laimėjęs
kokią dovoną, bet ranka, kurioje bu-
vo užgniauztas laikrodis, nudribo, jis
nukorė galvą dėdamasis prisigėtas ta
nepaprasta savo kūno ypatybe.

--- Tai vis ielektra... jis tyliai mur-
mėjo.

Jiedu netarė nei žodžio. Jiedviems
rodės, kad dabar jiedu, pagaliau, pra-
dėda suprasti, iš kur Petras semia
savo nuostabią energiją, proto bei
kūno gyvumą; kad netyčia surado
jo amžinos jaunystės šaltinį.

Kaštano sėslis dar sutrumpėjo.
Saulės spinduliai leidosi visai stat-
menai. Žiedų kekės degė degė skais-
čia, baltai ir rausva liepsna. Laikro-
dis išmūšė pietų valandą.

Petras krūptelėjo ir atgniaužęs
delną pasižiūrėjo į laikrodį. Jis pa-
soko nustebug: laikrodžio rodyklės
kažkaip slėpiningai buvo prisiliau-
žusios prie antros valandos, ir dienos
tyloje jis aiškiai girdėjo jo tiksenimą.
Kupinas resignacijos jis greitai įlei-
do tą įstabų laikrodį į kišenę ir me-
tė žvilgsnį į savo du draugu, bet jie-
du sėdėjo paskendę savo liūdnoje
mintyse. Jiedu nieko negirdėjo, nieko
nematė.

Jis pakilo. --- Tai matot, kas yra.
Ilektra. --- Jis išskėtė rankas lyg no-
rėdamas pasakyti, kad jis yra kaž-
kokios slėpiningos jėgos anka. ---
Ilektra...

Berisso „Mindaugui“ Devyniolikti Metai

Kovo 19, 1931 būrelis Berisso lietuvių įkūrė Savišalpinę Draugiją „Mindaugas“. Pirmutinį veiklą pastatė scenoje rugsėjo 23, 1933. Suvaikino „šventadarbius“, o nuo 1934 metų pradėjo išskilmingai minėti Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo šventę, kurią mini kasmet, kaip tikri Lietuvos sūnūs ir dukros. Mindaugiečiai visomis progomis kelia gerą lietuvių vardą savoje kolonijoje ir vietinėje spaudoje bei visuomenėje. Mindaugiečiai savo veikla didina už Lietuvos laisvę kovojančių eiles, neapsiribodami siaurose savišalpos rėmuose, nors per 18 veikimo metų yra išmokę virš \$ 30.000 pašalpos savo sirgusiems nariams.

Draugija nusipirko namą ir jame tu-

J. GRICONAITĖ-STOKCIENĖ, Berisso „Mindaugo“ Draugijos uolė veikėja, vaidintoja ir jaunosios kartos ruošėja lietuvių scenai.

ri skaityklą, raštinę ir bufetą, kuris pernai Draugijai davė \$ 12.000 gryno pelno. Kas vakaras susirenka nariai pasidalinti dienos įspūdžiais ir kultūringai praleisti poilsio laiką.

Apart senesnių ateivių, narių tarpe yra Argentinoje gimusių lietuvių jaunimo ir ypač daug moterų, kurios liai veikia parengimų, išsilminių ir visai veikia organizaciniame darbe, minėjimų ir bendrai parengimų metu. Dalyvavimas bendrame pasaulinė lietuvių seimos veikime už pavergtos Lietuvos išlaisvinimą teikia garbę visai mūsų kolonijai.

Pradėjusius devynioliktuosius veikimo metus mindaugiečiai tenka širdingai sveikinti ir palinkėti visuomet būti savo organizacijos, mūsų kolonijos ir tautos reikalų sargyboje.

Kuriantis Pasaulio Lietuvių Bendruomenę — „Mindaugas“ turi teisę joti, kadangi mini Vasario šešioliktą ir smerkia bi kokią Lietuvos okupaciją.

Pijus Bukauskas.

MYKOLAS TAMULIONAS, vienas iš „Mindaugo“ Draugijos kūrėjų, buvęs jos pirmininkas, neušitantis veikėjas ir korespondentas

Berisso lietuviai mindaugiečiai gali pasididžiuoti scenos veiklų pastatymu. Paveiksle matome tos lietuvių draugijos artistų būrį, jau prieš keletą metų suvaikdinusį Miko Petrausko operetę „Birutė“.

PIRMOJI PASAULIO GALYBĖ

(Atkelta iš penkto puslapio)

Amerika dabar neturi iš praeto karo likusių ginklų perteklių, o ir turimeji dažniausiai jau yra netinkami.

Totaliniame kare Amerika teturi tik 145 mil. žmonių prieš Rusijos 190 mil. O 1972 m. šis santykis dar pasikeistų Amerikos nenaudai, būtent: 250:160 milijonų. Tačiau šiuos žmonių rezervus pilnai atstveria nepaprastai Amerikos pramonės stiprumas ir maisto ištekliai. Amerika pagamina beveik pusę viso pasaulio gaminių.

Tačiau didžiausia Amerikos galybė yra

Mirtinieji ginklai

Ateities kare visa lems masinio naikinimo ginklai, kurių panaudojime Amerika turi vyraujančią vietą.

Atominė bomba. Amerika turi 400 atominų bombų II tipo (numesta į Nagasaki). Netrukus pradėsima masinė gamyba dar stipresnės atominės bombos, išmėgintos Ram. vandenyne. Iki 1950 m. norima pakelti atominų bombų skaičių iki 1000.

Daugumas šių bombų skirta aviacijai, bet dalis skirta laivynui kaip atominės minos, kurių susprogdinimas 1000 m po vandeniu sunaikintų stipriausius karo laivus plačioje apylinkėje.

Be to, urano krosnys yra versmė didelio kiekio pašalinių radioaktyvių produktų. Paminėtinos „mirties dulės“, kurios žemai skrenda lėktuvai gali paskleisti ties miestais ir taip pat jomis sukludinti išsikilantių krantų priešą.

Bakterinės bombos. Po trejų metų tyrimo darbo šandien JAV aviacijos bandomieji vienetai jau yra apginkluoti bakteriniais ginklais, kurie vadinami „biologine bomba I“. Ji sudaryta iš raizginio plonų vamzdelių, pripildytų bakterijų. Numesta bomba lengvo rūko pavidalu pasklei-

džia bakterijas, kurios sprogtimui yra atsparios. Parenkamos tik tokios bakterijos, kurios nesukelia tokių epidemijų, kurios galėtų sukludinti priešą krašto užėmimą. Jau yra pastatyti fabriškai masiškam tokių bombų gaminiui.

Iš kitos pusės daromi įrenginiai masinei skiepijimo gamybai. Priekini žyginiojančios trupės skiepijimo pagalba padaromos minėtoms bakterijoms atsparios.

Gaminimas bakterinės bombos yra pigesnis ir lengvesnis kaip atominės bombos. Kadangi jų veikimą galima lokalizuoti, tai šis ginklas lengvai panaudojamas ir fronte.

Skraidančios bombos. Vokiečių mokslininkų padedami, ypač vadovaujant V 2 išradėjui Werner von Brau, amerikiečiai skraidančios bombos varavimas ir numatyta tikslą srityje padarė didelę pažangą.

Čia prasideda ir žymūs patobulinimai priešlėktuvinėje gynyboje. Radio spindulių pagalba valdomas šūvio taiklumas ir lėktuvų. Dar reikia pridėti priešinvazinės gynybos ir priešbombinės gynybos priemonės, kuriomis aprūpinami ginamieji laivai ir kovos lėktuvai. Šiuo metu turimas patobulintas sviedinys, kuris 1500 kg sprogtamos medžiagos gali numesti 800 km į numatytą tikslą.

Dujos. JAV karinomenės chemikalų suradę nuodingas dujas, vad. „Surin“, kurios yra 1000 kartų stipresnės už anksčiau turėtas nuodingas dujas. Bepalvės ir bekvapės dujos lengvai, lyg lietus, paskleidžiamos iš žemai skrendančių lėktuvų.

W. a. S.

Vladas Masiokas

Savininkas BARO ir ALMACENO
„KAUNAS“
CACHI 809 Tel. 61-4615
Nueva Pompeya, Ba. Aires

BERISSO LIETUVIAI

BENDRADARBIAI PRANEŠIMAI

Berisso Lietuvių Savišalpinę ir Kultūros Draugiją „Mindaugas“ 2. 4. 49 minėjo savo veikimo 18 metų sukaktį. Savose Draugijos patalpose mindaugiečių veikėjai suruošė „Vermouth“. Ta proga senieji organizacijos veikėjai ir neseniai atvykęs iš Europos dantų technikas A. Miselis pasakė kalbas, apibūdindami organizacijos nuveiktus darbus savišalpos, scenos meno ir lietuvių kultūros palaikymo srityse. Paskutinis kalbėjo „A. L. Balso“ red. K. Norkus, pažymėdamas, kad organizacija tik tada atsako savo uždaviniams, jeigu ji yra ne vien lokalinio pobūdžio, bet savaime įeina pasaulio lietuvių bendruomenėn. Taip išveivija kristalizuojasi ir stiprina kovotojų už Lietuvos laisvę eiles.

Ne tik lietuviams, bet ir kitataučius sudomino vyskupo Petro Pranciškaus Būčio M. I. C. atsilankymas Berisse 3. 4. 49. Rytė buvo pamaldos vietinėje bažnyčioje, kurių metu giedojo sv. Cecilijos vardo choras iš Buenos Aires, vadovaujamas muziko V. Rymavičiaus. Šešiolika moksleivių lietuvių, pasipuosiusių tautiškaiais rūbais, vyksupui barstė kelią gėlėmis. Bažnyčia buvo perpildyta žmonėmis. La Platos dienraščiai pagerbė lietuvių vyksupą palankiais aprašymais, ta proga padarant gerą propagandą lietuviams bendrai.

Pietų metu „Mindaugo“ Draugijos patalpose įvyko vaisės, kurias surengė Berisso Lietuvių Katalikų Komitetas, su pirmininku Fel. Griška, sek. Petru Mekšraičiu, išd. Steponu Glemža prišaky, talkininkaujant visai eilei lietuvių veikėjų ir ypatingai daug gelbstint gerb. V. Stundžiai ir M. Tamulionui. Asado pietuose dalyvavo visas sv. Cecilijos choras, būrelis ekskursantų iš Buenos Aires, klebonas K. Vengras, kun. Garša ir vietinis klebonas Chocoro. Kaz. Janionis, St. Glemža ir Zen. Juknevičius iškepė asadą, o bufete dirbo Adolfas Aurila, Steponas Šlapys ir Jonas Jauskas.

Po pietų įvyko priėmimas pas vyskupo brolio sūnų Augustiną Bučį, o vakare Ukrainiečių salėje vyskupas Būčys tapo pagerbtas jo kunigystės auksinio jubiliejaus proga, kur pasakyta eilė kalbų ir sv. Cecilijos choras patiekė koncertą. V. Rymavičiui diriguojant. Pianu skambino prof. Julia Regina Virgaltytė.

— LIDIA MAZUOLYTĖ, šešto skyriaus mokinė, meniškai gamina dirbtines gėles, atkreipiančias visų dėmesį, nes tikrai yra kuo pasigėrėti. Jos tėvas piešia paveikslus. Jis su Kalibatu nupiešė gražias dekoracijas „Vagdielio“ scenai.

— JONO IR JONĖS VEŠČIŪNAI-TES RAKŲŲ sūnaus Roberto Jono krikštynos įvyks tėvų namuose 16. 4. 49. Kūmais bus Angela Murzytė ir Adolfas Veščūnas.

— DEKOJU VISIEMS Berisso lietuviams, dalyvavusiems mano mylimo vyro, Jono Prūsio laidotuvių ir atjautiesiems mane skaudžios nelaimės valandoje.

— KAZIMIERUI LEIPUI padaryta chirurginė operacija La Platos Italų ligoninėje. Ligonis sveiksta.

— VARGDIENIO Draugijos narių visuotinis susirinkimas ir valdybos rinkimai įvyks savausė namuose 26. 4. 49.

— BRONIUS GAVENAS, „Vargdienio“ veikėjas 12. 2. 49 sukūrė šeimos židinį, apsisvedamas su buv. Genės Glemžaitės podukra.

MIRĖ M. K. GLEMŽIENĖ

Sulaukusi 66 metų amžiaus, 2. 4. 49 mirė Maria Ona Kitraitė Glemžienė, viena iš pirmųjų ateivių Berisse. Dalyvaujant giminėms ir draugams, gražiai palaidota La Platos kapuose 3. 4. 49. Iš Buenos Aires ir laidotuvių buvo atvykę mūsų kolonijos veteranai Pranas Krapovickas su žmona ir dar keli lietuviai.

Didžiausiam nuliūdime Berisse liko velionės vyrais Antanas Glemža, dukrė Jugasė, posūniai Petras ir Alfonsas — Brunoldo, marti Eugenia D. Glemžienė, anukė Nancy Glemžaitė ir jos sužadėtinis Jorgs Shrewsbury.

Lai bus jau ilgą amžinai išlėstis svetingos Argentinos žemėje.

Kaimynas.

BRAZILIJOS LIETUVIAI

— „SINIŲS“ praneša, kad į Rio de Janeiro „General Stewart“ laivą vasario 3 d. atvyko šie lietuviai: Vladas Steponaitis, jo žmona Stasė, sūnus Arminas, dukrė Rimaitė; Albinas Jausys, elektricistas; Juozas Bajorinas, žemės ūkio darbininkas, jo žmona Marija, ir sūnūs — Leonidas, 18 metų, elektricistas, Jonas, 17 metų, mechanikas ir Juozas, jauniasias. Klek anksčiau tarp atvykusiųjų „Chariton“ laivą lietuvių užrašytas kažkoks George Dellallo, mechanikas ir jo žmona Lidia.

— MENO DRAUGIJS „DAINA“ valdybą Rio de Janeiro sudaro: Jonas Malaiška — pirmininkas, Ona Laskauskienė — vicepir., Antanas Gaulia — sekretorius, Kazys Gaulia — išdin. Į Rev. Komisiją įeina: Bronė Malaiškie, Vytautas Strimaitis, Albertas Šiukšta.

— LIETUVOS KONSULAS, Al. Polišaitis, Vasario šešioliktos proga gavė pasveikinimus nuo Sao Paulo legistatūros. Linkėjimai Lietuvai tapti nepriklausoma ir pagerbimas mūsų veiklaus konsulo teikia garbę visai išeivijai.

— ONA ŽIBIENĖ, iš Miuncheno atvykusi Brazilijon, savo daina prisidėjo prie Vasario šešioliktos minėjimo.

— KAROLINA VASILIAUSKIE-NĖ, sulaukusi 74 m. amžiaus, 27. 2. 49 mirė S. Paulo mieste, palikdama Brazilijoje sukūrusius šeimas tris sūnus ir dukterį.

— MUZIKUI J. STANKŲNIUI išleistuvės į JAV įvyko S. Paulo konservatorijos salėje balandžio 2, 1949.

— JUOZAS KREIVENAS, 41 m. amžiaus, mirė Brazilijoje 5. 3. 49.

— Kun. E. SUGINTAS iš Vokietijos grįžta Brazilijon.

URUGVAJUS LIETUVIAI

— JUOZAS IR OLGA RAMONAI savo viešbutį „Gran Bretana“ 20. 3. 49 suruošė lietuvišką pabuvį, kurio metu prisiminta Lietuva. Rytė p. p. Ramonų pasirūpinimu įvyko pamaldos už žuvusius brolius.

— ANTANAS VAIVUSKAS trečiu kartu išrinktas U. L. C. Klubo pirmininku, vietan Brelingo. Julius Jauskas antru kartu pirmininkauja Kultūros Draugijai, vieton Svečiu.

— J. MIKLOVIS-DAUKŠYS, dirbantis Urugvajaus senatė, liuosladius praleidžia savo ūky užmiesty. Jo sūnus Walteris dirba daktilografu komercijos informacijos biūre.

— MARGARITA A. MINIAUSKAITĖ, grįžo iš Brazilijos ir tęsia mokslių gimnazijoje. Ji viešėjo pas savo tėtą, p. Rimsienę.

— ALBINO GUMBARAGIO žmoną gėrnys apdovanojo sūnum Vasario šešioliktą, 1949. Jų dukrė jau 5 m. amžiaus.

Kas pamilo knygą iš jaunų dienų, to likimas ir senatėje neaplenks!

Baras - Restoranas

"EL RAPIDO"

Federikas Grunovas

Savininkas

CENTENERA 3204. T. A. 61-1735

NUEVA POMPEYA - BA. AIRES

Puikus maistas, skubus patarnavimas, vietiniai ir užsieniniai gėrimai. Pavieniai ir šeimos kviečiama apsilankyti.

IEŠKANT POILSIO SALOSE

IBICUY. atostogas galit praleisti gražioje vietoje, trijų upių sanktoje, moderniška pensione

"LIETUVA"

3 BOCAS SAGASTUME.

Patogiassias važinėjimas trečiadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais 5 v. ryto iš Retiro (Pres. Perón) pro Campana, o iš San Fernando trečiadieniais ir šeštadieniais 8.30 v. ryto. Vykstant kitom dienom, parašius iš anksto, pasiunkama su motoriniu laiveliu „Lietuva“, prie Rincón Paranačio restorano. (Informacijų klauskite pas „Lietuvos“ savininką Vyt. Nalivaiką arba A. L. Balso).

Poliklinika »Internacional«

Vadovaujama Medicinos Gydytojų:

DR. O. BRIZZIO ir DR. G. R. CUTILLO

slapumo — Veneros — Odos ir Sifilio — Lytinių Iškrūpimų — Širdies — Pilvelio — Nevirškinimo — Plaučių — Hemoroides gydymas. — Diatermia — Trumposios Bangos — Elektriniai Masažai —

Ultra Violetiniai Spinduliai — Oxygenoterapia.

PRIMA LIGONIUS NUO 9 IKI 12 IR NUO 15 IKI 20 VALANDAI.

ŠEŠTADIENIAIS IR ŠVENTĖMIS NUO 9 IKI 12 V.A.B.

TACUARI 1583 (Plaza Constitución) BUENAS AIRES

Būkim Sveiki

VITAMINAI.

Gyvenęs aštuonioliktame amžiuje prancūzų filosofas Jean Jacques Rousseau iškėlė šūkį — „Atgal į gamtą!“ Pasak jo, civilizacija gadina žmogų. Palietus vitaminų klausimą, nejučiomis prisimeni šią J. J. Rousseau mintį, nors ji buvo taikoma kita prasme. Priartėk prie gamtos, valgyk šviežią, mišrų maistą, naudokis saule bei grynu oru, ir vitaminų klausimas išsirs savaime.

Pastaruoju metu, ypač Amerikoje, vitaminai virto mėgiamu prekybos arkluku. Jie reklamuojami lygegrečiai su svaiginamaisiais gėrimais, rūkalais, kramtomąja guma ir kitais sveikatai žalingais gaminiiais. Vitaminai dedami į šokoladą, odo kremus, dantų pastas ir t.t. ir t.t. Apie jų vertę kūnui pradeda aiškinti pramonininkai, kurių vienintelis tikslas — vitaminų priedangoje pavilioti kuo daugiau pirkėjų.

„Apelsinų sūnka, prisotinta vitaminu C“ — tai užrašas, kabšs vienoje Broadway vaisvandenių parduotuvėje, New Yorke.

Homogenizuotas pienas, papildytas vitaminu D — rašoma ant pieno įpakavimų.

Šiurkšti rankų ir kojų oda pirmas

MYKOLAS KUPREVČIUS,

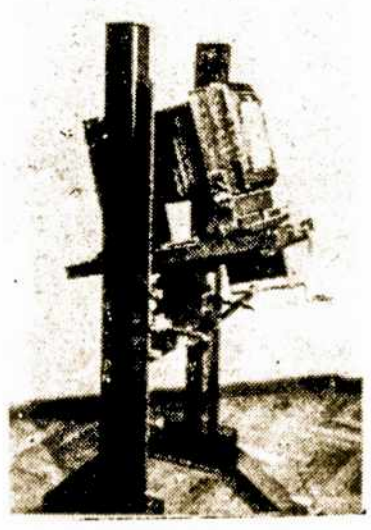
Hardcastle bendrovės, Ing. White mechanikas, „A. L. Balso“ bendradarbis ir rėmėjas. Jis yra vienas iš tų, kurie moka dvigubą prenumeratą, kad juo plačiau skambėtų už Lietuvos laisvę kovojantis spaudos žodis. Jis yra mūsų įgaliotinis Bahia Blanca srity.

ISPANŲ - LIETUVIŲ KALBOS ŽODYNAS
Galima nusipirkti „A. L. Balso“:
Boedo 737, Buenos Aires. Kaina \$ 2.

Danutė Gilvydienė

diplomuota modistė

Rio Cuarto 3244 Buenos Aires

LIETUVIŲ FOTO-APARATŲ

FABRIKAS „UNION“.

Per dideles savo darbo pastangas, seniau Argentinoje gyvenantis Alfonsas Karosas ir prieš kelis metus iš Urugvajaus su šeima persikėlusius Argenton Pranas Norkus, pulkiai išvystė didelių ir brangių foto aparatų gamybą. Šių darbėčių lietuvių pagaminti foto-aparatai perkami šios šalies vyriausybės įstaigų ir taipgi siunčiami sulgų specialių užsakymų į kitas Pietų Amerikos šalis. Lietuvių firmos „UNION“ adresas yra sekantis: Boyaca 1936, Buenos Aires. Tel. 59-6178.

„V.“ — Dr. Vaclovas Paprockas.

GERINA BALSĄ VALGYMU.

Vienos gydytojas dr. Frechelis išrado paprastą, bet sensacingą būdą balso ir kalbos defektams šalinti. Naujas metodas išveda iš to, kad kalbos mechanizmas ir muskulatūros nenatūralūs trūkdydys galima būtų pašalinti, imant į talką kitą, visai giminę mechanizmą, būtent valgy-

mą. Kai žmogus valgo, muskulatūra įgauna lengvus judesius ir atsiranda tikras, natūralus balsas. Daugumai pacientų dr. Frechelis liepdavo paimti į burną kasmį duonos ir kai jie valgydami pradėdavo dainuoti, balso skambesys buvo nepaprastai lengvas ir laisvas. Kiekvienam, kas nori balsą padaryti natūralų, dainuojant reikia galvoti apie valgy-

ATOSTOGOS SALOSE PAS A. J. BUKOKUS

Švarūs kambariai, erdvus valgomasis, šiltas ir šaltas vanduo bile valandą, skanus lietuviški valgiai, mandagus patarnavimas. Norintieji patogiai ir smagiai praleisti atostogas, rezervuodami vietas iš anksto, rašykite: sav. A. BUKOKAS Sagastume Chico, Via Canal San Fernando, Islas Ibicuy - E. RIOS

Pet. Vidunas ir Bvé.

Stiklo Aukšavimas ir Meniška Braižykla

Zavaleta 551; Tel. 61-8765

Famatina 3025; Tel. 61-8690

BUENOS AIRES.

QUILMES BOCK
la mejor cerveza

VIETOS KRONIKA

ARTIMIAUSI PARENGIMAI LIETUVIŲ KLŪBE.

BALANDŽIO 17 D., sekmadienį nuo 16 iki 24 val., Vėlykinių margučių popietis. Gera muzika šokiams. Dalyvauja šeimos, jaunimas, svečiai iš provincijų ir iš užsienio, kurie Vėlykų progą laukiosios sėstinėje.

BALANDŽIO 23 D., šeštadienį, 21 val. latvių draugijos įvairumų šokių vakaras. Įžanga latvių draugijos nariams \$ 3, svečiams \$ 5.

BALANDŽIO 24, sekmadienį Draugijos Estonia visuotinis narių susirinkimas.

BALANDŽIO 30, šeštadienį lietuvių jaunimo šokiai.

GEGUŽES 1, sekmadienį, po eisenų gatvėse, sueiga Lietuvių Klūbe.

GEGUŽES 7, šeštadienį lietuvių kolonija mini Motinos Dieną, su ypatingai gražia programa.

GEGUŽES 8, sekmadienį, Latvių Sąjunga Argentinoje mini Motinos Dieną.

GEGUŽES 15, sekmadienį, estų Draugija „Estonia“ mini Motinos Dieną.

Išteminkite kultūrinių parengimų dienas Lietuvių Klūbe, Boedo 737, Buenos Aires.

— VIKTORAS CIESLINSKAS, Urugvajaus „Aguada“ krepšinio komandos kapitonas ir L. Slazinskas 18. 3. 49 su ta komanda iškėsi Buenos Aires mieste, lošdami prieš „Gimnasia y Esgrima del Villa del Parque“.

Rungtynės įvyko Luna Parko stadione, vietinių laimėjimu 48 : 33 taškų santykiu.

DARBO VALANDOS A. L. Balso Redakcijoje ir Administracijoje, Boedo 737, Tel. 45-4444, kasdien išskiriant sekmadienius, nuo 9 iki 13 ir nuo 15 iki 19 val.

GRAŽIAI PAMINĖTA ESTŲ TAUTOS DIENA.

Estijos Nepriklausomybės paskelbimo 31 metų sukaktis iškilmingai tapo paminėta Lietuvių Klūbo salėje, Boedo 737, Buenos Aires, 26. 2. 49. Dalyvavo visa estų kolonija su konsulu T. Gutmanu prysaky. Sceną puošė Argentinos ir Baltijos tautų vėliavos bei Estijos Tautos ženklas. Skaitlinėje publikoje matėsi daug moterų, pasipuošusių tautiniais estų kostiumais.

Pirminkaujančią iškilimams Draugijos „Estonia“ pirminkiniui L. Puura, kalbas pasakė Dr. Wilms, menininkas Orm Jaago ir vietinė kalba sveikinimo Latvijos Sąjungos vardu L. Gusts ir „A. L. Balso“ vardu red. K. Norkus. Po Estijos ir Argentinos himnų, meninė minėjimo dalį išpildė W. Radumaps vadovaujamas choras, solistė prof. Lidia Laks, dainininkas baritonas A. Pirk ir kt.

Minėjime pabrėžta estų, latvių ir lietuvių veikimo bendrinimo reikšmė visame pasaulyje.

GERA ŽINIA SERGANTIEMS REUMATIZMU.

Prieš pusę metų atvyko į Buenos Aires mūsų tautietis, medicinos daktaras Juozas Gintyla, kuris ilgus metus dirbo savo elektro-terapijos ligoninėse, patobulinamas išsio, reumato ir artro gydymo metodus. Universiteto profesoriai ir chirurgų kongresas pripažino, kad Dr. Gintylo patobulintas gydymo metodas turi didelę reikšmę žmonijai, kadangi tūkstams sergančių ligonių, kuriems joks gydymas nepagelbėjo, liko išgydyti.

Daktarui Gintylai pasisekė išvežti iš Lietuvos savo elektro-terapijos aparatų. Nežiūrint bombardavimų, karo veiksmų ir kelionės per vandenyną, liko tvarkoje atvežti Argentinon.

Buenos Aires gydytojai susidomėjo daktaro Gintylos nauju gydymo metodu ir pasiūlė jam dirbti jų ligoninėse ir konsultorijose.

Tarpe Buenos Aires ligonių, kurie dėka daktaro Gintylos gydymo metodo liko išgydyti, randasi ir lietuvių. Reikia pabrėžti, kad daktaras Gintyla savo elektro-terapijos metodu padeda savo tautiečiams.

— POKYLIAMS, vestuvėms, krikštynoms, sukačiavėms ir įvairioms progoms kviešti A. L. Balso fotografai: 45, Loria 4444.

MINISTERIJA JAU TVIRTINA LIETUVIŲ DOKUMENTUS.

Argentinos vyriausybė įkūrė Valstybinę Migracijos žinybą, kuri randasi Prezidentūros Techninės Sekretarijos žinioje ir ats. pulk. Enrike Pedroz Góñez vadovaujama. Šiai žinybai (Dirección Nacional de Migraciones) priklauso Migracijų Departamento, Etniško Instituto, Argentinos Delegatūros Europoje vadovybė. Dedamos pastangos parinkti šalia tinkamų emigrantų ir neįsileist ekstremistinio elemento.

Argentinos užsienio reikalų ministerija jau tvirtina šioje šalyje gyvenančių lietuvių daromus dokumentus savo giminių iš Europos atsikvietimui: giminingumo įrodymus, išlaikymo garantijas ir darbo sutartis. Notarialius tekstus paruošia „A. L. Balso“ Redakcija.

OTTO VIKONIS

Urugvajaus universiteto studentas, mūsų bendradarbio gerb. Prano Vikonio sūnus, i. 4. 49 aplankė A. L. Balso Redakciją. Šis jaunuolis buvo atvykęs į Buenos Aires su Urugvajaus Basket-Ball rinktinės antrąja komanda ir lošė prieš Harrods-Gath y Chaves komandą jų aikštėje Barrancas Belgrano. Lankėsi ir pernai. Sekančiais metais vėl atvyks ir studentas Vikonis įsitikins, kad tada triumfo šimė sporte, kaip kad triumfoja tieši studentai.

SAVOTISKA GRAMATIKA IR MATEMATIKA.

Rėksnys „laimi“ politikoje, nes tai ne gramatika ir ne matematika, — įrodys nereikalinga...

Bet lietuviškai kalbanti Stalino garbintojai jau šitaip rašybą naudoja: „trukukus“, „Ligoninė gydosi savo namuose“ ir t. t.

Tame pačiame 90-me lietuvių gruzinų numeryje paskelbtos trys apskaitos ir visos „kreivės“. Štai:

Sausio 16 Quilmes piknike pajamų buvo \$ 3.158.40, išlaidų \$ 1.853.85. Pelnas liko \$ 1.304.55. (Parodyta pelno net 20 centų daugiau).

Vasario 13: Pajamų \$ 1.404.50, išlaidų \$ 1.088.55. Pelnas liko 395.95. (Parodyta pelno \$ 80 daugiau).

Na, bet užtai greta paskelbtas „balansas“ iš piktiko 26. 12. 48: Pajamų \$ 2.876. Išlaidų \$ 1.704. Pelnas liko \$ 672. (Reikšmė tik \$ 500 parodyta mažiau pelno, negu liko).

Mano buvę draugai vienybiškai tikrai moka išlyginti balansus!

Monteoka.

TAUTINIAI ŠOKIAI LIETUVIŲ CENTRE.

Kovo 13 d. dr. J. Basanavičiaus vardu Lietuvių Centre įvyko gana įdomus lietuviškas rengimas. V. Namiko vadovaujama šokėjų grupė, kurią sudarė šie šokėjai ir šokėjos: V. Namikas, K. Leonavičius, Z. Janušis, B. Džius, Saulis, V. Jusaitis, V. ir B. Vaitkevičienės, S. Stankūnienė, M. Mikalčienė, D. Malėlaitė ir Ad. Ivoškaitė. Akordeonu grojo Algirdas Cibavičius; gražiais tautiniais rūbais, pašoko „Kubilų“, „Kalvelių“, „Kumpakojų“, „Sukčių“, „Žiogelių“ ir „Polką su raguoliais“. Į šią grupę įtraukta ir publika. Net ir „A. L. Balso“ redaktorius p. K. Norkus turėjo kartu šokti, jaunais dienais atsimindamas. Trumpą pertrauką metu deklamavo D. Valentiniūtė „Tėvynės Regėjimą“ ir M. Mikalčienė „Jūratė ir Kastytis“ — Maironio. V. Namikas paskaitė Pulgio Andriūso „Siuntinėlį iš Amerikos“. Programos vedėjas J. Stankūnas savo gražių sąmojų dar labiau pagyvino įvairią programą. Nors vėsoka ir apsiniauks diena nelabai viliojo, tačiau pristinko arti 300 asmenų, kurie su įdomumu sekė programą. J. M.

TINKAMAI PAMINĖTAS POETŲ POETAS MILOŠIUS

Rašydama iš Paryžiaus „A. L. Balso“ bendradarbi, daktarė J. Develke, ragino viso pasaulio lietuvius šiemet ruošti O. Milošiaus dešimties metų sukaktį nuo jo mirties. Bene pirmutinis minėjimas Pietų Amerikoje įvyko pereiną sekmadienį, 3. 4. 49, suruoštas kun. A. Grauslys iniciatyva Lietuvių Parapijos salėje, Avellaneda.

40 minučių trukusioje savo turinijoje, suglaustose paskaitoje apie Milošiaus kūrybą kun. A. Grauslys teisingai pavadino Milošių pasaulio poetų poetu. Prelegentas taip sudomino artipilnę auditoriją, kad laikysena buvo retai pavyzdys. Juodaip papuosta scena su baldais įrašais dar ypatingai įspūdi.

Marija Mikalčienė padėkdamavo Maironio ir Aisčio kūrinį, o L. A. Petravičiais pavyzdinčiai išpildė lietuvių kalbon išverstas Milošiaus kūrinio „Miguel Manaro“ ištraukas. Ta proga buvo ir knygos parodėlė.

Minėjimą dar didesniu padarė Romualdo Kuprevičiaus meno kūrinio paroda. Programos pertraukoje, visa publika gėrėjosi paveikslais — Lietuvos vienišiais, kaimais, ežerais. Ypatingai buvo malonu, kad parodoje matėsi išstatyti trijų antros Argentinos gimusių lietuvių kartos vaikų paveikslai, profesorius R. Kuprevičiaus nupiešti. Tą pirmieną buvo Olga, Blanca ir Rubenas Čekanauskai. Laikė parodos, prie kelių paveikslų pasirodė užrašai: „Parduota“.

Smuikininkė Elena Kuprevičiūtė, jos broliai Andrius Kuprevičius lydinčianiu, išpildė Franko Sonatą, tuomi minėjimo programoje pasireiškiant geriausiems mūsų muzikos menininkams, kurių vardas garbingai skamba įvairių pasaulio tautų tarpe.

Pagarba Milošiaus minėtojams!

Rep. — Inž. A. KUNGELIS su žmona ir sūnum 9. 4. 49 išvyko į Venezuelą, o iš ten žada vykti Kanadon. Jeigu Argentinijoje bus nugalėtas butų krizis, žada grįžti Argentinon, kur gyvendamas 6 mėnesius turėjo didelį pasisekimą kaip šaldytuvų inžinierius. Per savo kulkimą, nepasipažino su jokiais mūsų kolonijos industrialistais, dėl ko ir išvyko, negalėdamas susirasti tinkamo buto. Savo autą pardavė Argentinijoje.

RESTAURANT — PARILLA
— Del Congreso —
Bme. Mitre 1888/94.
Puodžiūnas, Perez ir Rodriguez, savininkai.
Tel. 48-2380, Buenos Aires.

IŠ AUSTRALIJO ATVYKO 9
LIETUVIAI

Profesorius Juozas Mačernius su žmona Elena ir jo sūnus, Povilas Mačernius su žmona Marija, Alfonsas Žukauskas su žmona Ursula, Edvardas Čiudėra su žmona Alojza ir Ona Žilaitė — lietuviai tremtiniai 25. 3. 49 iš Austrijos atvyko į Buenos Aires, Lietuvių Komiteto anksčiau gautu bendroju leidimu. Vizas ir kelionę apmokėjo IRO.

Lietuvio pilietis Liepa su žmona ir sūnum atvyko iš Europos. Apsigyveno La Platoje.

— KAS PAŽINOJOT ar žinot likimą Alberto Miliaus, kilusio nuo Skundo, gyvenusio Cucha-Cucha gatvėje, Bs. Aires ar priemiestyje. Jo ieško tik ką atvykęs iš Europos jo žmona Ona ir duklė Nina, atvykusios su savo vyru Igor-Izmail Tugan-Baranovskiu, Lietuvos totoriu nuo Vilniaus. Žinančius prašome pranešti „A. L. Balso“.

PASKUTINIAI ASADO PIETIS
S. L. ARG.

Susivienijimo Lietuvių Argentinijoje bendri ir paskutiniai šį sezoną asado pietūs visai kolonijai įvyks sekmadienį, balandžio 24, 1949, 12 val., Av. Santa Fe 5215, Lanus Oeste — 4 de Junio.

Visas ir visus prašome įsigyti bilietus pietums iš anksto. Po to piknikas ir šokiai iki nakties.

Rengėjai.

— „INTERNACIONAL“ vardo poliklinika, vadovaujama gydytoju Dr. O. Brizio ir Dr. G. R. Ontilio, Tacuari 1583, (Plaza Constitución), Buenos Aires — priima ligonius nuo 9 iki 12 ir nuo 15 iki 20 val. kasdien, šeštadieniais ir šventėmis nuo 9 iki 12 val.

— ALFONSAS SIMKUS pasidavė chirurginei operacijai.

KONCERTAS ČEKANAUSKŲ NAMUOSE

Argentinoje gimusiame inž. Jonui Čekanauskui sukako 30 metų amžiaus ir dvylika metų gražaus vedybinio gyvenimo jo su gerb. Katalina Povilauskaite Čekanauskiene. Inž. Čekanauskas vadovauja savo metalo išdirbinių fabrikui ir priklauso Sarandi miesto argentiniečių organizacijoms, direktoriauja vienai technikos mokyklai ir bendrai pasižymi kūrybiniu veikimu. Poni Jonas ir Katalina Čekanauskai pavyzdinčiai auklėja savo sūnų Rubiną ir dukras Olgita ir Blanca.

Dvigubo jubiliejaus proga, 26. 3. 49 pp. Čekanauskų namuose Sarandi įvyko iškilmingos vakšės, kuriose matėsi ponis Emilia T. Čekanauskienė su dukromis Sofia, Nelida ir Irene, Melo Acroca, Dr. Guarinoni su žmona, Jurgis ir Ona Draugelytė Kučinskai, „A. L. Balso“ leidėjai Pranas ir Ona G. Ožinskai, Dr. A. Laucius, Dr. A. Zotovas, Griškevičiai iš Quilmes, senelis Jurgis Čekanauskas, J. A. Povilauskai, V. P. Urbiečiai, R. Kuprevičius su šeima ir visa eilė vietinių gerb. Čekanauskų šeimos draugų.

Dvigubos sukakties proga jubilijatai gavo daug pasveikinimų ir gėlių, o šio gražaus pobuvio metu įvyko koncertas, kurį patiekė pianistas Andrius Kuprevičius ir jo sesutė smuikininkė p-lė Elena Kuprevičiūtė. Ypatingai domėjosi publika mūsų kolonijoje didėle naujienybe — pirmąsias smuikininkės koncertu. Kuprevičių išpildyta A. Dvorako sonata žavėte žavėjo visus.

Rep.

JURGIS KRUCKONIS, poilsio vietos „El Norte“ savininkas salose Tigre: Rio Lujan, telefonas 741 — 0173. Priima poliisui ir parudoda žemės sklypus salose Tigre, prie Buenos Aires, kurių kaina nuolat didėja. Mūsų tautietis Kruckonis padarė didelę ekonominę pažangą salose.

AMERIKA JAU ATRASTA!

(Rimta naujoko nuomonė).

Susipažinus su Argentinos lietuvių draugijomis su pagarba tenka pripažinti, kad visi senieji ateiviai, stovint už Lietuvos nepriklausomybę, turi senas organizacijas, turinčias nuosavus namus, knygytus ir t. t. Naujai atvykusiems tenka tik prie jų prisidėti ir veikti sykiu, nes „Amerika jau atrasta“: Daugelis mūsų pirmakūnių visą savo gyvenimą, visus liuoslaikius pašventė tam, kad išseivijo būtų gyvas Lietuvos vardas ir kova už jos laisvę reikštųsi visur, kur bent kelių lietuvių gyvenama.

Išliejamas į seivijų prieš dešimtmečius sukurta organizacija naujų pajėgų, beabejo, neša naudą tautos stiprinimui. Svarbu, kad naujokai kuogrečiausia įsijungtų į mūsų patriotų sukurtus centrus, klimatizudamiesi ir prisidėdami prie kilnių, patriotinių mūsų seivijų darbų, pasireiškusių pacyos Lietuvos atstatymu iš pirmojo pasaulinio karo gruvėsių. Tokia pati pareiga jau vėl nepertoli. Tik svarbu, kad „pabėgėliai“ neskaldytų užnienijų lietuvių organizacijų, bet stiprintų jas savo aktyviu dalyvavimu įvyks. Veikdami atskirai, jie patarnaus tik Lietuvos priešinams. Jau praėjus parodė skaudžias klaidas, kada „prieilegiuoti sūnūs“, kovodami prieš „posiniūs“, kūrė naujas grupes nuo savo piršto pajudinimo. Lietuvių darbe, kol apsimokėjo, o paskui nuo visko pasitraukė, atstumdami nuo Lietuvos daugybę senų seivijų. Būlime mandagūs svečiai ir šeiminkaukime sykiu su šeiminkais, o ne atskirai, tada visas eis gerai mūsų seivijoje. Buvęs D. P. Avellaneda, 25. 2. 49.

— LIETUVIŲ KLŪBAS kviečia jaunimą tapti L. Klūbo nariais.

A. KANOPA ir V. VILKELIS
Restorano-Baro savininkai
USPALLATA 2801. Tel. 61-6440
Parque Patricios, Bs. Aires.

VINCAS BAGDONAVIČIUS
Almaceno „Rokiškis“ sav.
Albarreyos 2799; Tel. 61-7014
Villa Pueyrredon — Bs. Aires.

BALTGUODIAI MINĖJO SAVO TAUTOS DIENĄ.

Baltgudija savo nepriklausomybę buvo paskelbusi kovo 25, 1918 metais. To paskelbimo minėjimas įvyko 27. 3. 49 Buenos Aires ukrainiečių draugijos „Vydrōdenie“ salėje, Maza 150, po pamaldų cerkvėje, Brasil 350.

Baltgudžių naujos organizacijos „Zhurtavannie Bielarussaj u Arhentyne“ pirminkas ir jų valdžios tremtyje įgaliotinis, Konstantinas Mieriak paaikino publikai, kad minėjimas Argentinijoje įvyksta pirmutinį kartą.

Iš Muncheno atvykęs studentas Piotr Sawcyc paskaitė ilgą referatą apie Baltgudijos istoriją, paliesdamas laikus 500 metų prieš Kristų iki dabar. Kaip žinoma, savų laikų baltgudžių kalba buvo diplomatinė Europos kalba ir net Lietuvos kunigaikščiai namie kalbėdavo baltgudiškai, kaip dabar dalis aristokratijos kalba prancūziškai. Prelegentas pažymėjo, kad Sovietai su Lenkija pasidalino Baltgudijos teritoriją, vienok baltgudžiai nenustos kovoję už savo nepriklausomybę.

Sceną puošė balta vėliava su raudona juosta išilgai ir Vytis. Perskaityti sveikinimai iš Paryžiaus, Vienos ir Sidney, apart vietinių. Pora jaunųjų baltgudžių ir publika sugiedojo Baltgudijos Himną.

Prie šio judėjimo prisidėjo išimtinai naujieji ateiviai. Senieji baltgudžiai emigrantai Argentinijoje užliūliuoti bolševikiško, rusų kalba leidžiamo neva baltgudžių savaitraščio „Nash Goslos“.

N. G.

— ALFREDO ŽALNIERAVIČIUS, jauniasis San Isidro Žalnieravičių sūnus, garbingai atlieka karinę prievolę Argentinos kariuomenėje. Tarnauja prie Tandil.

— Dr. ALDONA JASUTYTĖ dirba kaip asistentė Bs. Aires centro klinikoje, o daktarė Jospaitienė-Golytzn yra asistentė ligoninėje Fiorito, Avellaneda.

Laiškai iš Europos A. L. Balse

Laiškus iš Europos, atėjusius „A. L. Balso“ adresu, prašomi atsiimti:

Pranas Alenskas, Jonas Dominaitis, iš Kaziškių Kazys Marcinkevičius, Stasys Marcinkevičius, Vladas Lengvelis, F. A. J. ir E. Rupėnai (nuo jų sesers Emilijos), Juozas Rekutis — laiškas nuo brolio, iš Kubinkos, Juozas Reškauskas, Henriklo Ulanausko išejo jo motina, Agota Ulanauskienė, 72 m. amžiaus, Jonas Stasiulevičius, Vilnius Rasiūnas.

STASYS LIPINSKAS,

„A. L. Balso“ ekspeditorius ir Lietuvių Klūbo ūkvedis. Per jį Villa Lugoano lietuviai gali apsimokėti savo prenumeras: Jose L. Suarez 5678, Bs. Aires.

Antano Girdausko

Visokių Baldų Fabrikas
HERNANDARIAS 1721 — Bs. Aires

Dirba moderniausius baldus šeimynoms garantuoti ir nebrangiai. Kviečia persitikrinti ir pasirinkti.

M. Baltaitytė — Frey

Lietuvė akušerė

prima ligones ir duoda patarimus gimdyvėms visą dieną.

CHACO 2158 Valentin Alsina

Restoranas „Alytus“

Pepiri 400, Parque Patricios

T. A. 61 — Corrales — 6518

ANTANAS ŽALNIERAUSKAS, sav.

GRYNAS MEDUS

iš lietuvių bitynų

PARDUODAMAS:

BOEDO 737 Tel. 45-4444

JURIDINĖ SLAVŲ STUDIJA

Dr. Joaquín Prieto

adv., b. Trib. teisėjas.

I. Stambolski

Procurador

Civiliai, kriminaliniai ir administraciniai reikalai; ypatingai greit su tvarkomos bylos už SUZEDIMUS DARBE, kelionėse ir už paliosavimus iš darbo sostinėje ir provincijoje. Paikdami, paveldėjimų išieškojimai. Tarpininkauja perkant ir pardaudant būstus ir namus.

Skuba visuomet užtikrinti.

Priėmimo valandos nuo 10 iki 12 ir nuo 16 iki 20

LAVALLE 1605 (entrepiso derecha) — BUENOS AIRES

T. A. 35, Libertad 3444

PASTABA: Išreikalavimas, legalizavimas ir vertimai metrikų iš visų Europos žalių pensijomis ir pilietybės gavimui.

Lietuvių „La Voz“, Impresión Talleres Graficos „Verdad“.

LIETUVIŲ — LATVIŲ VIENYBĖ.

(Oro pasta „A. L. Balso“).

Latvių-Lietuvių Vienybės spaudos biuletenis užjūrio spaudei Nr. 1, kovo 5, 1949, tarp kita, praneša:

Už nuopelnus lietuvių-latvių artinimo darbe ir už mokslinius bei literatinius darbus LLV diplomais tapo apdovanoti prof. Mykolas Biržiška, poetas Faustas Kirša ir latvių rašytojas Em. Skujenieks. Kiek anksčiau taip pat buvo pagerbtas Dr. Vydnas-Storasta.

LLV Draugijos skyriai Europoje ruošė paskaitas ir koncertus Vasario šešioliktą minint.

Vasario 24 dieną LLV pasirinko bendro pabaltiečių protesto dieną prieš Lietuvos okupantus. Vasario 24 — Estijos Nepriklausomybės paskelbimo diena.

500 estų iš švedijos lėktuvais skrenda apsigyventi Kanadon. Jie apsimoka kelionę ir turi pasirodyti po 500 dolerių. Pirmuoju lėktuvu Kanadon atskrido 51 estas.

Oldenburge latviai pastatė Bruno Skultes tremtyje parašytą operą Vilkatė. LLV biuletenis praneša, kad Latvijos operos premjeras, baritonas Edgars Petrevics vienoje Australijos geležinkelio stoty dirba šlaviko darbą.

Latvių rašytojas istorikas Dr. Arveds Svabe ir Karlis Dzileja apsigyveno švedijoje.

Baltijos Universitetui Pinneberge galutinio likvidavimo diena paskirta rugsėjo 30 d., 1949.

Išaiškinta, kad 50 nuosimčių D. P. vaikų serga džiova.

Latvijos pasiuntinys Belgijoje, Dr. M. Valters, dalyvauja kaip liudininkas nęgržėlio Kravčenko byloje prieš Paryžiaus komunistų laikraščius.

Žemutinės Saksonijos (Vokietijoje) D. P. skyrius praneša, kad į JAV negali iškelti tie D. P., kas išvykę darbam Anglijon, nors jie ir turėtų garantijas ir patys galėtų užsimokėti kelionės išlaidas. Kad būtų galima iškelti, jie pirmą turėtų grįžti Vokietijon. Tačiau iš ten vėl negali iškelti tie D. P., kurie ten nėra gyvenę 1948 m. sausio mėn. 1 d. Vis dėlto, jei toks D. P. turi garantijų, tai gali iškelti jo žmona, o jis paskui gali pasekti ją kaip šeimos narys.

LLV/SB.

VASAROJANT KORDOBOS KALNUOSE

„Lituania“

suteikia pensionistams geriausius patogumus. Lietuviška virtuvė.

Rezervuodami kambarius rašykite:

S. R. J. O. S. P. A. L. S. I. S.

VILLA RUMIPAL, Prov. Córdoba

Prie pat ežero Calamuchita.

Akušerė Beneš Bilek

Diplomuota Prahos ir Bs. Aires Universitetuose. Specialė pagelba gimdyvėms. Pasitarimų valandos nuo 8 iki 22 ir sekmadieniais; 3 kv. nuo Const. Lima 1217, Bs. Aires.